בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 26210-04-16 בוקובזה נ' מנקס אונליין טריידינג בע"מ
ו-34 תיקים נוספים

לפני כבוד השופטת שלומית בן יצחק

התובע: הראל בוקובזה ו-59 תובעים נוספים

נגד

הנתבעים: 1. מנקס אונליין טריידינג בע"מ, ח.פ 514604875
2. רועי שגן, ת.ז 033445059

פסק דין

לפניי תביעות של עשרות תובעים, כנגד הנתבעת – חברה שעיסוקה בסחר באופציות בינאריות בזירות סוחר, וכנגד מנהלה ובעל המניות המרכזי בה, מר רועי שגן. עניינן של התביעות הוא הפרת הוראות סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982, שכותרתו "שיגור דבר פרסומת באמצעות מיתקן בזק" (להלן – "**חוק התקשורת**"; "**החוק**").

סקירת עיקרי הדין המשפטי הנוגע לענייננו

1. תיקון מספר 40 לחוק התקשורת (בזק ושידורים) (תיקון מס' 40), התשס"ח-2008, ס"ח 518 (להלן – "**התיקון**"), אשר נכנס לתוקף ביום 1.12.2008, ובמסגרתו הוסף סעיף 30א לחוק, נחקק על רקע התרחבות תופעת שליחת הודעות פרסומת לנמענים מבלי קבלת הסכמתם לכך, ועל מנת ליתן מענה הולם, שיוביל למיגורה. סעיף 30א(ב) לחוק קובע:

> "**לא ישגר מפרסם דבר פרסומת באמצעות פקסימיליה, מערכת חיוג אוטומטי, הודעה אלקטרונית או הודעת מסר קצר, בלא קבלת הסכמה מפורשת מראש של הנמען, בכתב, לרבות בהודעה אלקטרונית או בשיחה מוקלטת**...".

2. סעיף 30א(י)(1) קובע, כי בית המשפט רשאי לפסוק סך של 1,000 ש"ח, כפיצוי לדוגמה, ללא הוכחת נזק, בגין כל הודעה מפרה שנתקבלה אצל נמען שלא נתן הסכמתו מראש לקבלתה.

3. בדברי ההסבר לתיקון צוינו הקשיים העולים מהשימוש הנרחב בהפצת הפרסומות הבלתי רצויות, הנוגעים למישורים שונים, כלכליים, עסקיים ואף פליליים, וגורמים נזק לציבור בכללותו, כמו גם לפרט עצמו:

> "**תופעת ההפצה ההמונית של הודעות פרסומת בלתי רצויות באמצעות רשתות תקשורת** (לרבות באמצעות דואר אלקטרוני, הודעות SMS ופקסימיליה), **המכונה "spam", הפכה בשנים האחרונות למטרד ציבורי כלל-עולמי, והיקפה מצוי במגמת עליה חדה**. יודגש כי התופעה והיקפה מצויים במגמת עליה חדה (לפי נתונים שפרסמה נציבות האיחוד האירופי, בשנת 2003 עלה נפח הודעות ה-spam המופצות באמצעות דואר אלקטרוני על 50% מכלל התעבורה העולמית של הודעות דואר אלקטרוני). **תופעת ה-spam מעוררת בעיות במישורים שונים, ובהן - בעיות של אבטחת מידע, חדירה למחשבים ללא היתר והפצת וירוסים, פגיעה בפרטיותו של המשתמש ברשת והטרדתו, פגיעה בהתפתחותו של המסחר האלקטרוני, פגיעה בעסקים בשל אובדן זמן והשקעת משאבים. תופעה זו מעמיסה עלויות מיותרות על הציבור**, ובכלל כך על מפעילי תקשורת (בעלי התשתיות, ספקי האינטרנט וכו'), עסקים, משתמשי אינטרנט פרטיים ורשויות העוסקות באכיפה" (ההדגשות לעיל ולהלן הוספו, אלא אם יצויין אחרת – ש' ב').

4. התיקון ידוע בכינויו חוק ה"ספאם". ספאם, מותג שימורי בשר חזיר מתובל, נתפס כמאכל זול, בלתי מזין ונפוץ. במערכון מפורסם של "מונטי פייתון", הממוקם במסעדה המציעה ללקוחותיה תפריט המורכב כולו מספאם, קוראת חבורת ויקינגים, בקול רם וללא הרף: "ספאם, ספאם, ספאם!", ואינה מאפשרת לכל שיח אחר להישמע. השילוב שהוצג במערכון זה, בין איכות מאכל זה ובין שכיחותו, הוביל לשימוש הנרחב בביטוי "ספאם" כשם נרדף להפצה המונית של "דואר זבל".

5. בשנת 2014 דן בית המשפט העליון באופן מקיף בהוראות סעיף 30א לחוק, וזאת בשני פסקי דין שניתנו בסמיכות זמנים זה לזה: רע"א 2904/14 **גלסברג נ' קלאב רמון בע"מ** (27.7.2014) (להלן – "**עניין גלסברג**"), ורע"א 1954/14 **חזני נ' הנגבי (סיתונית מועדון דאיה ורחיפה במצנחים)** (4.8.2014) (להלן – "**עניין חזני**"), שנידון במותב תלתא. במסגרת פסקי הדין נקבעו הלכות מרכזיות, המתוות את אופן בחינת השיקולים הרלבנטיים לפיצוי הנמענים ולחובות תום הלב המוטלות עליהם, והודגשה בהם חשיבות מתן תמריץ מספק לתובע בדמות פיצוי כספי הולם, שיעודדו להגיש תביעתו כנגד

המעוולים, ובכך להוביל לאכיפת החוק, להרתעת המפר ולבסוף, להפסקת תופעת הספאם. הלכות אלו מנחות את הערכאות הדנות בתביעות בנוגע לחוק התקשורת מאז ועד עתה.

<u>קביעת התיקים לפניי</u>

6. ביום 23.6.2016 החליט נשיא בית משפט השלום במחוז תל אביב כי כלל התיקים שהוגשו כנגד הנתבעים, החברה ומר שגן (להלן, "**הנתבעת**"; "**הנתבע**" או "**מר שגן**") בנוגע להפרת הוראות סעיף 30א לחוק, יישמעו בפני מותב אחד, שכן הם מעוררים שאלות דומות של עובדה או משפט. תיקים אלה אוחדו לפניי ונקבעו לשמיעה במסגרת שני ימי דיונים.

7. במהלך החודשים שחלפו מאז ההחלטה נגרע מרשימה זו מספר לא מבוטל של תיקים, בין אם בשל הגעת הצדדים לפשרה שייתרה את הצורך בשמיעת התיק, בין אם משום מחיקת התביעות מסיבות כאלה ואחרות. במקביל, הוגשו תביעות רבות נוספות, עשרות במספר. חלקן נקבעו לשמיעה במועדים הראשוניים, ולחלקן האחר הוקצו שני מועדים נוספים לשמיעה עם תחילת שנת המשפט הבאה.

8. במהלך הדיונים נשמעו עדויות התובעים, ואף עדים מטעמם. הנתבע, אשר לא התייצב לדיון הראשון, מסר עדותו במהלך הדיון השני.

התובעים חזרו על טענותיהם בכתבי התביעה, טענו, כי לא הסכימו כי ישלחו אליהם הודעות פרסומיות, והציגו, באמצעות מכשיר טלפון סלולארי, את ההודעות שבמחלוקת. חלק מהתובעים אף הציגו מסמכים שונים הנוגעים להיקף פעילות הנתבעים כיום, ובנוסף, הובאו ראיות בנוגע לשיחות יזומות שעשו חלקם בניסיון להתחקות אחר זהות שולחי המסרונים, ובכך לקשור את הנתבעים לדברי הפרסומת.

נציג הנתבעת מסר, כי פעילותה העסקית של הנתבעת, לרבות שיווקה ופרסומה, הופסקה כבר ביום 21.3.2016 וזאת נוכח החלטת הרשות לניירות ערך לאסור פעילות מסוג זה. מטעם הנתבעים לא הובאו עדים, אך הוצגו מסמכים שונים בקשר להפסקת פעילות הנתבעת וסכומי הפיצויים ששולמו מטעמה עד כה.

9. חלק ניכר ממשך הדיון הוקדש לבירור מעורבותה של חברת ספאם אוף טכנולוגיות בע"מ (להלן – "**ספאם אוף**") בהגשת חלק ניכר מהתביעות שנדונו לפניי. בחודשים שקדמו לשמיעת התיקים, עלה שמה של חברה זו במהלך דיונים בתביעות רבות שהוגשו בשל הפרת הוראות סעיף 30א לחוק התקשורת, הן כנגד הנתבעים, הן בתיקים אחרים. החברה, שלדברי נציגיה שמה לה למטרה למגר את

תופעת משלוח דברי פרסומת ללא אישור מראש, מציעה לאנשים אשר קיבלו הודעות כאמור, להסתייע בשירותיה לשם הגשת תביעות. הגם שלא היו צד להליך, אפשרתי לנציגיה לטעון לפניי ממושכות, להציג עמדתם בנוגע למטרות החברה ולהתייחס לשאלות השונות בנוגע לפעילותה, וזאת אף לאחר קיומו של הדיון.

10. לאחר שחלק מהתובעים לא התייצבו לדיון, ובעניין אחת מהם נמחקה התביעה במהלכו, נותר להכריע בעניינם של שישים תובעים.

11. בתום שני הדיונים, הצעתי לנתבעת, כי מטעם בית המשפט ימונה מומחה חשבונאי שיבדוק את מצבה הכלכלי, היקף פעילותה העסקית בעבר וכיום, ויביע עמדתו בנוגע לטענות שהועלו בדבר הדמיון בינה לבין חברה אחרת, נוספת, במסגרתה פועל הנתבע כיום. תחילה, הסכימו הנתבעים לכך, לאחר מכן ביקשו ארכה לבחון אפשרות זו, ולבסוף הודיעו כי אינם מעוניינים במינוי מומחה כאמור.

12. בין לבין, סיכמו הצדדים טענותיהם והגיבו זה לטענות זה, לרבות התייחסות להקלטות השיחות היזומות.

13. כשלושה שבועות לאחר הדיון ניתנה החלטתה של כבוד השופטת א' נחליאלי חיאט בת"צ (ת"א) 27578-08-15 **דהרי נ' מנקס אונליין טריידינג בע"מ** (22.1.2017), הדוחה בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד הנתבעים (להלן – "**התובענה הייצוגית**", "**עניין דהרי**"). מצאתי לנכון לאפשר לצדדים להתייחס לאמור בהחלטה זו, שכן חלקו רלבנטי לשאלות העומדות להכרעה בתיקים שאוחדו לפניי.

כעת – בשלה העת להכרעה.

14. התביעות מעוררות שאלות בשני נושאים החורגים מעבר לנסיבותיהן הקונקרטיות:

האחד, האם יש מקום לשקול הפחתה של שיעור הפיצויים לדוגמה לפי סעיף 30א לחוק התקשורת בשל הרתעה "מצטברת", סכומים שנפסקו קודם לכן במסגרת תיקים אחרים כנגד אותה הנתבעת; השני, נוגע להשלכת מעורבות חברת ספאם אוף בחלק מההליכים שלפניי.

15. אקדים סוף להתחלה.

מצאתי, כי הגרסה המסתברת היא, כי ההודעות שהוצגו לפניי, אכן נשלחו מטעם הנתבעת ונועדו לפרסם את עיסוקיה ולעודד את הנמענים לרכוש את שירותיה. מצאתי, בנוסף, כי הודעות אלו נשלחו שלא כדין, וכי אף אם לא נשלחו על ידי הנתבעים עצמם, היו אלה מודעים לאי עמידת משגרן בהוראות החוק ולכל הפחות, הסכימו לכך הסכמה שבשתיקה. עוד מצאתי, כי לנתבע אחריות אישית לשליחת ההודעות על פי דיני הנזיקין הכלליים.

אף על פי כן מצאתי, כי לא כל התובעים זכאים לפיצוי, שכן התביעות שהוגשו בסיוע ספאם אוף אינן תביעות יעילות שיש לעודדן. מצאתי, כי יתר התובעים זכאים לפיצוי, ואולם, בקביעת שיעורו יש להתחשב בפיצויים אשר הושתו על הנתבעת בעבר, במסגרת תיקים אחרים, וליתן משקל ממשי לעובדת סיום פעילותה העסקית.

16. אדון בדברים כסדרם.

<u>פרק ראשון: האם ההודעות שנתקבלו בידי התובעים נשלחו בניגוד לדרישות החוק?</u>

17. המחוקק הישראלי קבע, כי ניתן לשלוח דבר פרסומת לנמען, רק אם זה נתן הסכמתו המפורשת לדבר, בכתב ומלכתחילה. בכך בחר המחוקק לאמץ את מודל ה-"opt in", הרווח בעולם, ודורש מהמפרסם, טרם שליחת דבר הפרסומת, לקבל את אישור הנמען. זאת, להבדיל ממודל ה-"opt out", אשר אומץ בארה"ב, ולפיו, ככלל, ניתן לשלוח הודעות פרסומת, אף ללא אישור מראש, עד אשר יודיע הנמען על סירובו לקבלן (להרחבה ולעיון נוסף ראו עניין **חזני**). בנוסף נקבע, כי לא נדרש אישור בכתב ומלכתחילה למשלוח דברי פרסומת, מקום בו מסר הנמען למפרסם את פרטיו, במהלך רכישת שירות או מוצר; הודע לו, כי אלה ישמשו לצורך משלוח דברי פרסומת, והוא לא סירב לכך ודבר הפרסומת מתייחס לאותו שירות או מוצר (סעיף 30א(ג) לחוק). החוק אף קבע כי על המפרסם לעמוד במספר כללים הנוגעים לתוכן דבר הפרסומת ולסיווגו ככזה, ובין היתר הטיל חובה על המפרסם לציין פרטיו ולאפשר לנמען לשלוח הודעות סירוב (סעיף 30א(ה) לחוק).

18. להלן, נבחן האם הופרו הוראות החוק, ולאחר מכן, ככל שהדבר שנוי במחלוקת, נבחן האם מקורן של ההודעות הוא בנתבעת.

<u>העדר פרטי המפרסם</u>

19. כל ההודעות בגינן הוגשו התביעות הן מסרונים שנשלחו למכשירי הטלפון הסלולאריים של התובעים. במסרונים שנתקבלו לא צוין מיהו המפרסם או פרטיו, אך בחלקם נתנה אפשרות לשלוח בקשה להסרה מרשימת התפוצה, בצד מתן אפשרות לקבל פרטים נוספים אודות דבר הפרסומת.

דבר הפרסומת

20. סעיף 30א(א) לחוק הגדיר דבר פרסומת כ"**מסר המופץ באופן מסחרי, שמטרתו לעודד רכישת מוצר או שירות או לעודד הוצאת כספים בדרך אחרת**...".

בענייננו, לא היתה מחלוקת כי ההודעות עצמן מהוות מסר כאמור. הנתבעת לא טענה במסגרת כתבי הטענות או במהלך הדיון אחרת ובמהלך הדיון אף מסר נציגה: "**איננו חולקים על כך שזה דבר פרסומת. זו הצעה לתת שירות**" (ראה דבריו בעמ' 7, ש' 35-34 לפרוטוקול הדיון. להלן, ככל שלא יצוין אחרת, מתייחסים הציטוטים לפרוטוקול זה, ש' ב'). בבחינת למעלה מן הצורך, אציין, כי גם מתיעוד שיחות בין חלק מהתובעים לבין שולחי דברי הפרסומת, עלה כי מוצע לנמען הפונה עקב שליחת המסר להשקיע סכום של כ-2,000 ש"ח לפתיחת תיק מסחר, וזאת בתמורה לקבלת הנחיות לביצוע עסקאות מביתו (ראה התכתובים (תמלולים), שסומנו על ידי במהלך הדיון ת/2). היינו: "דבר פרסומת" כהגדרתו בחוק.

אעיר, כי אינני מקבלת את טענת הנתבעת לפיה אין המדובר בראיה קבילה. עורכי השיחות העידו בפני, האזנתי לשיחות, מצאתי את תוכנן ברור דיו, ואיני רואה כל מניעה לקבוע ממצאים עובדתיים על סמך הדברים שנאמרו במסגרתן.

הסכמת התובעים לקבלת דברי הפרסומת

21. כפי שפורט לעיל, החוק אוסר על שליחת דבר פרסומת לנמען, אלא אם נתנה הסכמתו, מראש ובכתב, או אם לא סירב לקבלם, במהלך רכישת מוצר או שירות.

22. כל התובעים מסרו כי מעולם לא נתנו הסכמתם לקבלת דברי הפרסומת שבמחלוקת.

23. הנתבעת אישרה כי חלק מההודעות נשלחו מטעמה. בקשר להודעות אלו טענה, כי התובעים נרשמו לקבל שירותיה, ואולם הכירה בכך, כי אין בידה תיעוד מתאים, ובהעדרו – משקל טענותיה נמוך (ראה, למשל, כתבי ההגנה בת"ק 26210-04-16, בעניין **בוקובזה**; בת"ק 5579-05-16 בעניין **עזרא ואח'**; ת"ק 27520-05-16 בעניין **סטריז'יבר ואח'**). אף במהלך הדיון אישר נציג הנתבעת כי אין בידיו אסמכתאות לרישום, הודיע כי לא יובאו ראיות בנוגע לכך, וכן מסר, כי מובנות לו השלכות אי הבאתן. הנציג הוסיף: "**מה שבית המשפט יראה לנכון בנוגע לשליחת ההודעות - אני מקבל**" (עמ' 10, ש' 29 – עמ' 11, ש' 5; עמ' 12, ש' 10-9).

24. ניכר היה, כי אין בכוונת הנתבעים לעשות כל מאמץ על מנת להביא כעדים את הגורמים המתאימים העשויים לשפוך אור על השאלות המתעוררות בנוגע לאופי הפרסום ולזהות המדוור. כך, למשל, מסר נציג הנתבעת במהלך הדיון הראשון, כי: "**אין לי אסמכתה להראות שהוא אכן נרשם. אנו מריצים במערכת את התאריך. לא אני בעצמי עשיתי את הבדיקה. לא ניתן להביא את האדם שעשה זאת. מי שעשה אותה זה גורם טכני שביקשנו ממנו. אבדוק אם הוא יוכל להגיע מחר**". לא מיותר לציין, כי אותו גורם לא הגיע, אף לא למחרת היום, על מנת להעיד על פעילותו. הנציג אכן טען, כי המערכת ישנה וכי אותה הבדיקה נערכה על ידי אחר, אך אף לכך לא הובאו ראיות, ולא ניתן מענה לשאלה המתבקשת בנוגע לזהות הגורם המדוור איתו התקשרה הנתבעת בחוזה הפרסום (עמ' 22, ש' 17-22).

25. אשר על כן, בהעדר כל ראיה סותרת, ונוכח אי הבאת ראיות הנוגעות לאישור התובעים לקבלת דברי הפרסומת (במשמעותה הכיר אף נציג הנתבעת), לא נותר אלא לקבוע, כי אלה נתקבלו בניגוד להוראות החוק. באשר ליתר ההודעות שבמחלוקת, מקובלת עלי גרסת התובעים לפיה לא נתנו הסכמתם לקבלן, גרסה, שכעולה לעיל, לא נסתרה על ידי הנתבעת.

26. **לסיכום פרק זה: כל ההודעות מושא התביעות הן דבר פרסומת שנשלח בניגוד לדרישות החוק.**

<u>פרק שני: זהות העומד מאחורי משלוח ההודעות בהן לא הכירה הנתבעת</u>

27. כעולה מהאמור לעיל, בחלק מסוים מההודעות מושא התביעות הכירו הנתבעים. לאחר עיון במידע שנאסף, שרוכז בטבלה שלהלן, וניתוח הנתונים, אני קובעת, כי הגרסה המסתברת היא כי כל ההודעות מושא התביעות (למעט חלק מההודעות הקשורות לתובע בוקובזה, על כך בהמשך), נשלחו מטעם הנתבעת ונועדו לעודד רכישת שירותיה.

28. לשם הנוחות, כנספח לפסק דיני, מצורפת טבלה בה רוכזו הנתונים הרלבנטיים, הכוללים את מספרי הטלפון מהם נשלחו ההודעות שקיבלו התובעים, מועדיהן ונוסחן, כמו גם את עמדת הנתבעים בנוגע להכרה בהודעות ככאלו שנשלחו מטעמה ונועדו לפרסם שירותיה. בהמשך הדברים אתייחס למספרי הטלפונים השונים על פי מספרם הסידורי בטבלה (1-23).

29. עיון במצבור הנתונים וניתוחו, מוביל למספר מסקנות.

לגבי חלק ניכר מהמספרים, הכירה הנתבעת בכך שנשלחו מהם הודעות מטעמה, וכך, בהעדר כל ראיה אחרת, או כל ניסיון להציג ראיה זו, הגרסה המסתברת היא כי אף ההודעות האחרות הקשורות לאותו המספר קשורות אליה. לכך יש להוסיף, כנתון המחזק משמעותית מסקנה מסתברת זו, כי סגנונן וניסוחן של ההודעות – זהה, ולמצער, נושא דמיון רב ביותר להודעות הנוספות.

שנית, אף מהמספרים בהם לא הכירה הנתבעת, נשלחו הודעות זהות, או לכל הפחות דומות מאוד בסגנונן ובתוכנן להודעות אחרות ממספרים אחרים, אליהם קשרה עצמה הנתבעת.

שלישית, תוכן ההודעות מתיישב עם השירות אותו הציעה הנתבעת – עשיית רווח כספי, בצורה עצמאית, מהבית ("רווח כספי, מהבית, בזמנך הפנוי").

רביעית, חלק מהמספרים הינם מספרים עוקבים או קרובים, במרחק של ספרות בודדות: המספרים הראשון והשני; המספרים הרביעי, החמישי והשלושה עשר. למעט המספר השלושה עשר, הכירה הנתבעת בשליחת חלק מהודעות שנתקבלו מיתר המספרים שלעיל, ואף עניין זה מחזק המסקנה בדבר הקשר בינה לבין הפרסום.

חמישית, ניתן להבחין כי מעבר למלל הדומה ולעיתים – זהה, קיים דמיון רב אף בנוגע לסגנונן הצורני של ההודעות. כך, למשל, נעשה שימוש בתג ' ולא בתג " - לדוגמה: 'הסר'; 'כסף'. הביטוי: "להסרה – הסר", מצוי, כמעט תמיד, בשורה נפרדת, בסופו של המסרון – סממן מייחד נוסף ואף לשימוש בביטוי "כסף" לצורך הבעת התעניינות בשירות ייחוד משלו.

שישית, בחלק מהמקרים הגיבו התובעים, או עדים מטעמם, להודעה שנשלחה אליהם, בניסיון לאתר את השולח – המדובר בתובעים אורשר, בנוגע למספר השבעה עשר (בגינו תבע במסגרת תביעה אחרת) והמספר החמישי, והתובעות שוורץ ואוסטרובסקי בנוגע למספר החמישי (ראה הודעת התובעים מיום 22.2.2017). פניות אלו הובילה להתקשרות לתובעים, ומשיחות אלו, שהוקלטו על ידם (להלן – "**השיחות היזומות**") עולה בבירור, כי הנתבעת היא שעומדת מאחורי הפרסומים. הדוברים קושרים עצמם לחברת "גלובל מרקטינג בע"מ", שהנתבעים אישרו הקשר עימה (ראה דברי נציג הנתבעת בעמ' 22, ש' 19), ומציינים, כי השירות המוצע בפרסומים קשור לחברת "iMarkets", שמה המסחרי של הנתבעת (עמ' 11, ש' 25; עמ' 49, ש' 30).

שביעית, אף כי כל הדיונים אוחדו לפניי, והיה בידי הנתבעת זמן רב להיערך לקראתם, לא מצאה היא לנכון להביא כל ראיה מטעמה הנוגעת לאופן הדיוור או להעדר הקשר בינה לבין הפרסומים. הנתבעת לא העידה את נציגי החברה המדוורת, או את מי שביצע בפועל את הפרסום, או "איש טכני", שיעיד על הליך הרישום. נציגה של הנתבעת אף התקשה במתן תשובה לשאלה הפשוטה

בנוגע לזהות המפרסם (ראה דבריו בסוף עמ' 22). לדברים משקל רב, המטה את הכף אף הוא לכלל מסקנה כי הנתבעת היא מקור ההודעות, והיא זו שהייתה צפויה ליהנות מפירות הפרסום שנעשה שלא כדין.

30. ומהכלל, לפרטי התיקים עצמם:

א. **תביעת הראל בוקובזה (ת"ק 26210-04-16)**: הנתבעת הכירה בכך ששתיים מתוך שבע ההודעות בגינן תבע התובע, נשלחו על ידה, וזאת בתאריכים 19.1.2014 ו-20.3.2014. הודעות אלו נשלחו מהמספרים הראשון והשני בטבלה, שהינם מספרים עוקבים. שליחת יתר ההודעות הוכחשה על ידי הנתבעת. במסגרת הדיון, מסר התובע כי ברשותו העתקן הצילומי בלבד של ההודעות. בנסיבות העניין, נוכח חלוף הזמן המשמעותי בין מועד שליחת ההודעות לבין הגשת התביעה, העדר אפשרות לקשור את ההודעות על פי נוסחן לתובע עצמו, ולאחר ששקלתי אף את העובדה כי פניית התובע לנתבעת נעשתה אך בחודש אפריל 2015, מצאתי כי לא הוכח במידה המספקת כי אכן התקבלו בידי התובע עצמו הודעות נוספות שנשלחו מטעם הנתבעת, מעבר לאלו בהן הכירה היא עצמה.

ב. **תביעת יוגב עזרא (ת"ק 5579-05-16)**: הנתבעת הכירה בכך ששתיים מתוך ארבע ההודעות בגינן תבע התובע, אלו שנתקבלו אצלו בימים 15.6.2015 ו-7.10.2016, מהמספרים השלישי והרביעי, נשלחו על ידה. בהודעות הנוספות, שנשלחו בתאריכים 27.1.2016 ו-17.3.2015, מהמספרים החמישי והשישי, לא הכירה הנתבעת.

מצאתי לנכון להכיר אף בשתי ההודעות הנוספות.

באשר להודעה שנתקבלה מהמספר החמישי, הנתבעת אישרה, כי מספר זה שימש אותה לשליחת חמש הודעות הקשורות לתובעים אחרים (סטריז'יבר, גדי, וייסבורד, זיו כהן וסטולר). הנוסח שנתקבל בידי התובע זהה להודעות אלו. רוב ההודעות שנשלחו ממספר זה, בעיקר אלו המציעות רווח של 9,600 ש"ח (הנוסח השני, ראה הטבלה), נשלחו בתחילת שנת 2016, במועד הסמוך למועד קבלת הודעה בידי תובע זה. השיחות היזומות, מהן כאמור לעיל עלה קשר ברור לנתבעת, נערכו לאחר שמספר תובעים שלחו מסרון בתגובה להודעת פרסומת שנתקבלה ממספר זה.

באשר להודעה שנתקבלה מהמספר השישי, נוסחה זהה כמעט לחלוטין לנוסח בו הכירה הנתבעת, הנוגע למספר השני, וקשור לתובע בוקובזה. זאת ועוד – הנתבעת אישרה כי שלחה

לתובע זה הודעות בנוסח דומה מטעמה, ממספרים אחרים, כך שקיים ביסוס משמעותי נוסף להניח לא רק כי פרטיו היו ידועים לה, אלא גם כי הפרה את הוראות החוק בנוגע אליו. בהעדר כל הבאת ראיות הנוגעות למנגנון השליחה מטעם הנתבעת, או ניסיון לעשות כן, מצאתי כי הגרסה המסתברת היא כי אף הודעה זו מקורה בנתבעת.

ג. **תביעת ענת שוורץ (ת"ק 5579-05-16):** הנתבעת הכירה בכך שאחת מתוך שתי ההודעות שבמחלוקת נשלחה על ידה, וזאת בתאריך 25.7.2015, מהמספר הרביעי. בהודעה הנוספת, שנתקבלה בתאריך 8.3.2016, מהמספר החמישי, לא הכירה הנתבעת.

מצאתי לנכון להכיר אף בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא ואף בשל כך כי אחת השיחות היזומות נערכה בקשר להודעה שנתקבלה בידי תובעת זו, על כל המשתמע מכך, כאמור לעיל.

ד. **תביעת דניאל אורשר (ת"ק 5579-05-16):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 14.1.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא ולאור העובדה כי אחת השיחות היזומות נערכה בקשר להודעה שנתקבלה בידי תובע זה, על כל המשתמע מכך, כאמור לעיל.

ה. **תביעת מיכאל גרינברג (ת"ק 5579-05-16):** הנתבעת הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 29.7.2015 מהמספר הרביעי.

ו. **תביעת יונתן בן עמי (ת"ק 5579-05-16):** הנתבעת הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 5.8.2015 מהמספר השביעי אך לא הכירה בהודעה שנשלחה ביום 2.2.16 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר אף בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

ז. **תביעת אליזבט וייסבורד (ת"ק 5579-05-16):** הנתבעת הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 24.12.15 מהמספר החמישי.

ח. **תביעת טלי איזנברג (ת"ק 5579-05-16):** הנתבעת הכירה בשתי ההודעות שנתקבלו בימים 15.6.2015 ו-31.3.2015, מהמספרים השמיני והתשיעי.

ט. **תביעת רחל נצר ישי (ת"ק 5579-05-16):** הנתבעת הכירה בארבע מתוך חמש ההודעות שנתקבלו אצל תובעת זו, בימים 23.2.2015 (שתי הודעות), 14.7.2015 ו-7.5.2015, מהמספרים השניים עשר, האחד עשר, העשירי והתשיעי, בהתאמה. יוער, כי לגבי אחת מההודעות שנשלחה ביום 23.2.2015, ציינה הנתבעת, מבלי להבהיר לאיזו מן השתיים כוונתה, כי "לא ברור" האם נשלחה על ידה, שכן במועד האמור נשלחה הודעה נוספת, בהפרש של מספר שעות, ממספר אחר. אני רואה באי הכחשת הנתבעת משום הודאה בשליחת הודעה זו.
בהודעה שנתקבלה מהמספר החמישי ביום 18.1.2016 לא הכירה הנתבעת. מצאתי לנכון להכיר אף בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

י. **תביעת שיר גז (ת"ק 5579-05-16):** הנתבעת הכירה בהודעה אחת שנתקבלה ביום 24.8.2015 מהמספר הרביעי אך לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 10.3.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר אף בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

יא. **תביעת מאור איצקוביץ' (ת"ק 5579-05-16):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 20.7.15 מהמספר השלושה עשר. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו. ראשית, מספר זה, המסתיים בספרות 208, זהה, למעט הספרה האחרונה, למספרים הרביעי (207) והחמישי (205), מספרים מהם אישרה הנתבעת כי נשלחו הודעות מטעמה. תחילת ההודעה זהה להודעה בה הכירה הנתבעת ונתקבלה אצל התובע בוקובזה, ודומה להפליא למספר הודעות שנתקבלו ממספרים שונים אחרים בהם הכירה הנתבעת (ראה האמור בטבלה בנוגע למספרים 17-22). אף סופה של ההודעה "לפרטים חינם סמס חזרה", מופיע, מספר פעמים, בהודעות שנשלחו אל תובעים שונים (ראה האמור בטבלה בנוגע למספרים 8-9), בסמיכות זמנים של מספר חודשים למועד קבלת ההודעה בידי תובע זה. לא למיותר לציין, כי אף באופי השירות המוצע ("להרוויח כסף מהבית") יש כדי להצביע על הנתבעת כשולחת ההודעה. מארג הראיות המצטבר, יחד עם העובדה כי הנתבעת בחרה שלא להביא ראיות מטעמה בנוגע לאופי הפרסום, וכאמור – לא התרשמתי כי נעשה ניסיון רציני לפעול כאמור, מוביל למסקנה המסתברת כי אף הודעה זו נשלחה על ידה.

יב. **תביעת ואדים ציזוב (ת"ק 5579-05-16):** הנתבעת הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 17.6.2015 מהמספר החמישה עשר, אך לא הכירה בהודעה שנשלחה ביום 22.2.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר אף בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

יג. **תביעת גל סומך (ת"ק 5579-05-16):** הנתבעת הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 29.7.2015 מהמספר השניים עשר אך לא הכירה בהודעה שנשלחה ביום 11.1.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר אף בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

יד. **תביעת רביד בן דוד (ת"ק 5579-05-16):** הנתבעת הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 6.7.2015 מהמספר השמיני, אך לא הכירה בהודעה שנשלחה ביום 16.2.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר אף בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

טו. **תביעת מרים גדי (ת"ק 5579-05-16):** הנתבעת הכירה בשתיים מתוך שלוש ההודעות, אלו שנשלחו בימים 10.5.2015 וב-1.2.2016, מהמספר התשיעי ומהמספר החמישי, אך לא הכירה בהודעה שנשלחה ביום 16.7.2015 מהמספר העשרים. מצאתי לנכון להכיר אף בהודעה זו. נוסח ההודעה זהה להודעה שנתקבלה אצל התובע ציזוב מהמספר החמישה עשר, בה הכירה הנתבעת ונושא דמיון משמעותי להודעות רבות אחרות. הנתבעת הכירה בשתי הודעות נוספות שנשלחו לתובעת, ממספרים אחרים, וכפי שצוין בעניין התובע עזרא, קיים ביסוס משמעותי להנחה כי פרטיה היו ידועים לנתבעת, וכי זו הפרה את הוראות החוק בנוגע לתובעת זו. האמור לעיל, בצירוף בחירת הנתבעת שלא להציג ראיות הנוגעות למנגנון שליחת ההודעות, כמו גם העדר כל נסיון להצגה כאמור, מוביל למסקנה המסתברת כי הוכח, במידה הנדרשת, כי אף הודעה זו נשלחה מטעם הנתבעת.

טז. **תביעת אלכסנדר סטריז'יבר (ת"ק 27520-05-16):** הנתבעת הכירה בכל ארבע ההודעות שנשלחו לתובע בימים 21.2.2016, 2.7.2015, 6.4.2015, 1.3.2015, מהמספר החמישי, האחד עשר, השבעה עשר והשמיני.

יז. **תביעת ויקטוריה אוסטרובסקי (ת"ק 27520-05-16):** הנתבעת הכירה בשתיים מההודעות שנשלחו לתובעת בימים 3.2.2015 וב-15.3.2015, מהמספרים התשעה עשר והשמונה עשר, אך לא הכירה בהודעה שנשלחה ביום 22.2.16 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר אף בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא. אעיר, כי אחת השיחות היזומות נערכה בקשר להודעה שנתקבלה בידי תובעת זו, על כל המשתמע מכך.

יח. **תביעת אהרון סלומון (ת"ק 27520-05-16):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 13.3.16 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

יט. **תביעת אורנית בן דוד (ת"ק 27520-05-16):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 8.2.16 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

כ. **תביעת דניאל שפירו (ת"ק 27520-05-16):** אף כי מר שפירו לא הציג את ההודעה המקורית, כפי שעשו יתר התובעים, באמצעות מכשיר טלפון סלולארי, אישרה הנתבעת כי הודעה זו, שנשלחה אליו ביום 8.4.2015, מהמספר העשרים ואחד היא מטעמה.

כא. **תביעת חיים נתן (ת"ק 27520-05-16):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 8.3.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

כב. **תביעת מורן שינה (ת"ק 27520-05-16):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 22.5.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

כג. **תביעת רומן סמולקין (תיק 27520-05-16):** הנתבעת הכירה בהודעה אחת שנתקבלה ביום 10.2.2015 מהמספר העשרים ושניים.

כד. **תביעת רועי פורמן (ת"ק 27520-05-16):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 25.2.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

כה. **תביעת אלכסיי מרטיננקו (ת"ק 27520-05-16):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 13.3.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

כו. **תביעת נועה שורקי (ת"ק 27520-05-16):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 11.1.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

כז. **תביעת אביב סלומון (ת"ק 27520-05-16):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 18.2.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

כח. **תביעת חן פוטרמן (ת"ק 27520-05-16):** הנתבעת הכירה בהודעה אחת שנתקבלה ביום 16.2.2015 מהמספר התשעה עשר.

כט. **תביעת ניקול דוידוביץ' (ת"ק 50597-05-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 20.3.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

ל. **תביעת רפאל מיכאלי (ת"ק 54586-05-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בשתי הודעות שנתקבלו בימים 12.1.2016 ו-15.2.2016, מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעות אלו, מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

לא. **תביעת גיא טייכמן (ת"ק 7679-06-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 31.12.2015 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

לב. **תביעת אור אלישע (ת"ק 42675-08-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 9.12.2015, מהמספר השלושה עשר. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו, נוכח נוסחה, הזהה לנוסח ההודעה שנשלחה לתובעת וייסבורד מהמספר החמישי, בה הכירה הנתבעת והדומה מאד (למעשה, זהה למעט מילה אחת) לנוסח הודעה שהתקבלה אצל התובע ציזוב שאף בה הכירה הנתבעת. בנוסף, המספר השלושה עשר, 058-7780208, זהה, למעט הספרה האחרונה, למספרים הרביעי (207) והחמישי (205), מהם נשלחו הודעות בהן הכירה הנתבעת. בהעדר הבאת ראיות הנוגעות למנגנון שליחת המסרים הפרסומיים בו עשתה הנתבעת שימוש, או ניסיון להביא ראיות כאמור, אני קובעת כי הוכח, במידה הנדרשת, כי אף הודעה זו נשלחה לתובע על ידי הנתבעת.

לג. **תביעת צחי שלמה (ת"ק 17048-09-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 17.8.2015 מהמספר הרביעי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו, נוכח הכרתה של הנתבעת בהודעות שנשלחו לתובעים עזרא, גרינברג, שוורץ, גז וטל ממספר זה

ובשל הדמיון בין הודעות אלו להודעה שנתקבלה אצל תובע זה. בהעדר הבאת ראיות הנוגעות למנגנון השליחה בו עשתה הנתבעת שימוש, או ניסיון להביא ראיות כאמור, אני קובעת כי הוכח במידה הנדרשת, כי אף הודעה זו נשלחה לתובע על ידי הנתבעת.

לד. **תביעת יהודה גויטע (ת"ק 25653-09-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 15.3.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

לה. **תביעת סיון פרי (ת"ק 2497-10-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בשתי הודעות שנתקבלו בימים 29.4.2015 ו-30.4.2015 וזאת מהמספר הרביעי. מצאתי לנכון להכיר בהודעות אלו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע שלמה.

לו. **תביעת שגיא קוש (ת"ק 4106-10-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 27.12.2015 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

לז. **תביעת יונתן ארד (ת"ק 56200-06-16, עובד חברת ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 16.3.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא. אעיר, כי לא מצאתי בתיק כתב הגנה שהתייחס לעניין תובע זה, ואולם, אף מהטעם שלא נתבקש פסק דין בהעדר הגנה, מצאתי לנכון לדון בתביעה לגופה.

לח. **תביעת אלון מוצ'ניק (ת"ק 46986-06-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 16.12.2015 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

לט. **תביעת ניראל נמירובסקי (ת"ק 57955-06-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 16.3.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

מ. **תביעת רון רזין (ת"ק 28703-07-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 4.2.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

מא. **תביעת ירדן קליין (ת"ק 12736-08-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 16.3.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

מב. **תביעת רומן ורצמן (ת"ק 18967-08-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 2.7.2015 מהמספר השישה עשר (יש לציין כי בכתב התביעה נכתב כי נתקבלה בשנת 2016, ואולם, לבקשתי, הבהיר התובע טרם מתן פסק הדין כי המועד המדויק הינו 2.7.2015). מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו כפי שיובהר להלן.

נוסחה של ההודעה הוא זהה להודעות רבות שנתקבלו אצל תובעים אחרים, ובהן הכירה הנתבעת ככאלו שנשלחו מטעמה (התובע עזרא, מהמספר השלישי; התובעים עזרא, שוורץ, גרינברג וגז מהמספר הרביעי; התובעת וייסבורד מהמספר החמישי; התובע בן עמי מהמספר השביעי; התובעות איזנברג ובן דוד מהמספר השמיני; התובעת בן ישי מהמספר העשירי והתובע ציזוב מהמספר החמישה עשר). הנתבעת לא הציגה כל ראיה בנוגע למנגנון שליחת ההודעות, ולא התרשמתי כי נעשה נסיון כאמור לפעול להצגתן. אשר על כן, המסקנה המסתברת היא כי הודעה זה נשלחה מטעמה. אעיר, כי ככל הנראה בכתב ההגנה ציינה הנתבעת בטעות שמו של תובע אחר (מיכאלי) כתובע בתיק זה.

מג. **תביעת אריאלה לנגבורד (ת"ק 20529-08-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 5.7.2015 מהמספר הארבעה עשר. נוסחה של ההודעה זהה לנוסח ההודעה שנתקבלה בידי התובע ורצמן ומצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע זה.

מד. **תביעת יורי שוסטר (ת"ק 20604-08-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 3.1.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בה מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא. אעיר, כי לא מצאתי בתיק כתב הגנה שהתייחס לעניין תובע זה, ואולם, מצאתי לנכון לדון בתביעה לגופה, אף מהטעם שלא נתבקש פסק דין בהעדר הגנה.

ת"ק 26210-04-16 בוקובזה נ' מנקס אונליין טריידינג בע"מ
ו-34 תיקים נוספים

מה. **תביעת הילית וסרמן (ת"ק 27192-08-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 1.2.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

מו. **תביעת נועם שמעוני (ת"ק 35401-08-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 25.8.2015 מהמספר הרביעי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו, מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע שלמה.

מז. **תביעת חן לוינסון (ת"ק 38288-08-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 23.11.2015 מהמספר השלושה עשר. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע אלישע.

מח. **תביעת מור ורשבסקי (ת"ק 45903-09-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 9.11.2015 מהמספר השלושה עשר. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע אלישע.

מט. **תביעת עדי ויינברג (ת"ק 46682-09-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 1.2.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

נ. **תביעת עידן גולדנברג (ת"ק 48952-09-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 21.1.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

נא. **תביעת מורן נזרי (ת"ק 50179-09-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 24.2.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

נב. **תביעת אלון ציגלמן פייזר (ת"ק 55588-09-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 4.2.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בהודעה זו מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

נג. **תביעת אבירם טויזר (ת"ק 61856-09-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 3.8.15 מהמספר הרביעי. מצאתי לנכון להכיר בה מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע שלמה.

נד. **תביעת שחר זבארו (ת"ק 65008-09-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 2.2.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בה מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא. יצוין, כי בכתב התביעה נכתב כי ההודעה נתקבלה ביום 2.9.2016, ואולם עיון בראיה מעלה כי התאריך הינו 2.2.2016.

נה. **תביעת מירית בראל (ת"ק 68324-09-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 11.1.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בה מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

נו. **תביעת אלכס קרפך (ת"ק 28748-10-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה באחריותה לשתי הודעות שנתקבלו בימים 8.3.2015 ו-8.5.2015. אעיר, כי אף שהפרוטוקול מציין, כי הודעות אלו נתקבלו מהמספר החמישי, הראיות מצביעות על כך שנתקבלו מהמספר הארבעה עשר. מצאתי לנכון להכיר בהודעות אלו, מהטעמים שצוינו בנוגע לתובעת לנגבורד.

נז. **תביעת עומר טל (ת"ק 8595-03-16):** הנתבעת הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 12.8.2015 מהמספר הרביעי.

נח. **תביעת זיו כהן (ת"ק 37961-04-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת אישרה בכתב הגנתה כי נשלחה הודעה מטעמה לתובע זה ביום 11.2.2016 מהמספר החמישי. לשיטתה, זה נרשם אצלה לקבלת דברי פרסומת. אישור זה לא נמצא אצלה, ועל כן התמקדה הנתבעת, במסגרת כתב ההגנה, בסוגיית גובה הפיצוי.

נט. **תביעת נעם סלם (ת"ק 57183-03-16, הוגש בסיוע ספאם אוף):** הנתבעת לא הכירה בהודעה שנתקבלה ביום 27.1.2016 מהמספר החמישי. מצאתי לנכון להכיר בה מהטעמים שצוינו בנוגע לתובע עזרא.

ס. **תביעת אורי סטולר (ת"ק 57457-02-16):** הנתבעת לא חלקה על כך ששתי הודעות שנשלחו לתובע בימים 2.2.2016 ו-21.2.2016 מהמספר החמישי נשלחו מטעמה – האחרונה בהן נשלחה לאחר משלוח הודעת סירוב (אף כי המסר הפרסומי לא הציע אפשרות לשליחתה). הנתבעת אמנם טענה כי התובע נרשם אצלה לקבל דברי פרסומת, אך לא הביאה ראיות לכך ואף לא חזרה על דברים אלה במהלך הדיון, במקביל לאמירתה הכללית לפיה אין בידה להצביע על הסכמתו של מי מהתובעים לשליחת דברי פרסומת.

31. **לסיכום פרק זה: אני מוצאת, לגבי כל אחת ואחת מההודעות שנשלחו כי הגרסה המסתברת, ואף מעבר לכך, היא כי ההודעות נועדו לפרסם את שירותי הנתבעת, וזאת מהטעמים שצוינו לעיל הן באופן כללי בנוגע למכלול התביעות שלפניי, הן באופן פרטני, לגבי כל תובע ותובע.**

<u>פרק שלישי: האם שליחת ההודעות נעשתה ביודעין?</u>

32. כעולה מהאמור לעיל, קביעתי היא, כי ההודעות נועדו לפרסם את שירותי הנתבעת ונשלחו בניגוד להוראות החוק. אלא שעל פי הדין לא די בכך על מנת לחייבה באחריות לשליחתן.

33. בהתאם להוראות סעיף 30א(י)(1) לחוק, נדרשת "ידיעה" כי דבר הפרסומת שוגר בניגוד לדין. סעיף 30א(י)(5) לחוק קובע, כי "**חזקה על מפרסם ששיגר דבר פרסומת בניגוד להוראות סעיף זה, שעשה כך ביודעין כאמור בפסקה (1), אלא אם כן הוכיח אחרת**...". אלא שחזקה זו חלה על המדווח, המפרסם בפועל, ולא על הנהנה מדבר הפרסומת (במקרה דנן – הנתבעים) (רע"א 7608/16 **סמארט קלאב אחזקות בע"מ נ' כהן** (14.2.2017)).

34. סעיף 15 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] קובע, כי מזמין (הנהנה מהפרסום) שהתקשר עם קבלן עצמאי (חברות הפרסום) בחוזה לביצוע עבודה לא יחוב על עוולה הצומחת ממעשיו של הקבלן, אלא אם הוכחה אפשרות סבירה להתקיימות אחד החריגים הקבועים בפקודה, וביניהם אלה הקבועים בסעיפים 15(1) ו-15(3) לפקודה, ובהתאמה: התרשלות בבחירת בעל החוזה, או אישרור המעשה או הרשאתו.

35. על מנת להטיל אחריות נזיקית בעילה של הפרת הוראות חוק התקשורת על מזמין משלוח דבר הפרסום המפר, שלא פרסם בעצמו, יש להוכיח שהמזמין היה מודע לכך שחברת הפרסום נוקטת בדרכי פרסום אסורות. נקבע, כי העדר פיקוח, כשלעצמו, אינו בגדר הרשאה או אשרור, אך הסכמה שבשתיקה, עצימת עיניים להתנהלותו האסורה של המפרסם עשויה להטיל אחריות לקיום העוולה (רע"א 2059/16 **א.א. קליניקות כרמל בע"מ נ' כהן** (27.7.2016) (להלן – "**עניין קליניקות כרמל**")).

36. כאמור, כשלושה שבועות לאחר הדיון שנתקיים לפניי, ניתנה החלטה הדוחה בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד הנתבעים, עניין **דהרי** שלעיל. בין היתר התבססה ההחלטה על העדר ראיות מספיקות לידיעת הנתבעים על הפרת הוראות חוק התקשורת על ידי המפרסמים. אבהיר, כי הראיות שבחרה הנתבעת להגישן שם, לא הובאו לפניי, ומנגד, ראיות שהונחו לפניי לא נשקלו שם, בין היתר בשל שיהוי בבקשה להגישן.

37. בענייננו אנו, שוכנעתי כי הנתבעים היו מודעים לכך שההודעות נשלחו שלא כדין ולכל הפחות, עצמו את עיניהם, והסכימו בשתיקה לשליחת דברי פרסומת בניגוד להוראות החוק.

38. ראשית, בכתבי ההגנה, שעיקרם זהה זה לזה, לא טענה הנתבעת, כי ההודעות נשלחו שלא בידיעתה. אדרבא, נעשה שימוש בביטויים "הנתבעת שלחה" "נרשמו אצלה" ועוד. אכן, במהלך הדיון, בשפה רפה, עלתה טענה אחרת וכבושה לפיה היה מעורב גורם נוסף בהליך. אלא שטענה זו הייתה כללית ושטחית, ולא הובאו ראיות לתמוך בה, לרבות ראיות כתובות, כדוגמת החוזה בין הנתבעת לחברת הפרסום, שמעיון בהחלטה בנוגע לתובענה הייצוגית, הוצגו שם.

39. אלא שגם אם אקבל, כפי שאכן התרשמתי, כי הפרסום נעשה באמצעות אחר, הוכח, במידה הנדרשת, כי הנתבעת הייתה מודעת לכך ששליחת ההודעות נעשית בניגוד להוראות החוק; כי, לכל הפחות "הסכימה בשתיקה" לדרך הפסולה בה נשלחו דברי פרסומת שמטרתם קידום ענייניה שלה וכי, לכל הפחות, התרשלה בבחירת המדוור (ראו החריג הקבוע בסעיף 15(1) לפקודה).

40. אפנה לדברי נציג הנתבעת עצמו, הנוגעים להתנהלות הנתבעת (עמ' 25):

> "לשאלת בית המשפט איך הגענו לתובעים שלא נתנו הסכמה, אני משיב: עד כמה שידוע לי, **בעבר רכשו מספרי טלפונים שבאמצעותם שלחו, כנראה בלי לשאול אותם האם הם מסכימים**. החברה סיימה את פעילותה. מסד הלקוחות לא קיים. אין לי תשובה ממי רכשנו את שמות התובעים אליהם הגענו. ניסיתי לברר קצת, אך העובדים כבר לא עובדים יותר אז היה קשה לקבל תשובות".

41. הנתבע 2 מסר את הדברים הבאים, מהם ניתן להסיק כי התרשל בבחירת המפרסם עימו נקשר בחוזה הפרסום (ראו דבריו בסוף עמ' 49):

"כששכרתי את החברות בהן נעזרתי, **חלקן לעולם לא ראיתי, הכל דרך האינטרנט. למעט מיילים וטלפון לא נפגשתי איתן. יכול להיות שלא עשיתי את הבדיקה הנדרשת או שלא הגדלתי ראש ולא עשיתי מספיק**".

42. זאת ועוד. מתכתובי השיחות שהגישו התובעים עולה כי הנציגים מודעים היטב לכך שההודעות נשלחו מבלי הסכמה מפורשת מראש של הנמענים, שהרי התובעים מבקשים לדעת במה מדובר ומיהו המפרסם והרי אין כל סיבה להציג לפונים שאלות אלו אם הסכמתם ניתנה קודם לכן. אדגיש, כי עולה מחלק מהשיחות כי התובעים דיברו עם נציגי הנתבעת עצמה, המזדהים כעובדים בחברת "iMarkets", שמה המסחרי של הנתבעת, ומציינים כי קיבלו את פרטיהם של התובעים מחברת הפרסום.

43. הנתבעת בחרה שלא להגיש הודעת צד שלישי כנגד מי מהמפרסמים עימם התקשרה. בהקשר זה אעיר, כי ניתנו הסברים שונים לאי הגשת הודעה כאמור. בעוד הנתבע מסר במהלך הדיון, בקשר לאותו צד שלישי, כי "אני לא מעניין אותו" (תחילת עמ' 50), נטען בתגובה שהוגשה מטעם שני הנתבעים, כי צירופו להליך נשקל על ידם, אך לא נעשה עד כה על מנת שלא "לסרבל" ההליכים (סעיף 25 לתגובה מיום 17.3.17). אעיר, כי גם אם בחרה הנתבעת, מטעמיה, שלא להגיש הודעת צד שלישי כנגד המפרסם, אין בכך כדי למנוע ממנה לזמנו כעד מטעמה.

44. זאת ועוד. בדיון שהתקיים ביום 21.5.2015 בת"ק 36182-11-14 (תביעות קטנות ראשל"צ) **קינן נ' מנקס אונליין טריידינג** (21.5.2015) (להלן –"**עניין קינן**") מסר נציגה דאז, כי פעל, ואף יוסיף לפעול, להפסקת הפרסומים: "**בית המשפט יודע שהיא עושה משהו היא לוקחת את האחריות, הנתבעת תיקנה את דרכיה ואני מניח שלא יהיו. למיטב ידיעתי והבנתי מהרגע שאני נכנסתי הורדתי את השלטר ועושים את המקסימום שלא לשלוח הודעות**".

45. התובעים ביקשו לזמן נציג זה לעדות, ובהחלטתי מיום 15.11.2016 קבעתי, כי על הנתבעת לשקול להביאו בעצמה, וככל שלא תעשה כן, עשוי הדבר להישקל לחובתה. נציג זה לא זומן מטעם הנתבעים.

46. אני ערה להערת כבוד השופטת חיות בעניין **קלינקות כרמל**, פסקה 13, בנוגע למשמעותה של תביעה קטנה קודמת. ואולם שם, בניגוד לענייננו אנו, לא עלתה בבירור מודעות מזמין הפרסום להפרת הוראות החוק. הנתבעת נתבעה עוד טרם שליחת רוב ההודעות בתיקים שלפניי; היא הכירה

באחריותה לשליחתן; הצהירה כי תפסיק לעוול, ואף על פי כן שבה על מעשיה. מדברי הנציג בעניין **קינן**, עולה, כי בניגוד לטענת הנתבעת במהלך הדיון, הייתה זו מעורבת בעצמה, ולכל הפחות מודעת, לשליחת הפרסומים המפרים. משבחרה הנתבעת שלא לזמנו להעיד, יש להניח לחובתה כי עדותו לא היתה משרתת את גרסתה שלה.

47. בעניין **קליניקות כרמל**, ציינה כבוד השופטת א' חיות את הדברים הבאים:

> "דרישה מקבלן כי יפעל כחוק ויישא בתוצאות שייגרמו במקרה שלא יעשה כן, היא דרישה ראויה וסבירה במערכת היחסים שבין קבלן למזמין ואין סיבה כי היא תיזקף לחובתו של מי שהעלה אותה. עם זאת, בהינתן תכליתו של סעיף 30א לחוק התקשורת אשר ביקש, כאמור, להרתיע לא רק את חברות הפרסום אלא גם את מזמיני שירות הפרסום משיגור דבר פרסומת באיזו מן הדרכים הפסולות המפורטות בסעיף, **נראה כי המזמין אינו יכול לצאת ידי חובתו בכך שיכלול בהתקשרות עם חברת הפרסום התחייבות לפעול על פי החוק, ואין לשלול את האפשרות כי ייקבע שלצורך העוולה הקבועה בסעיף 30א לחוק התקשורת ולצורך תחולתו של החריג שבסעיף 15(3) לפקודת הנזיקין, די להראות כי הייתה מצד המזמין הסכמה שבשתיקה להתנהלותה הפסולה של חברת הפרסום. זאת, מטעמים של מדיניות משפטית המצדיקים הטלת אחריות על מזמיני הפרסום היודעים ושותקים**".

48. הנתבעת לא הציגה לפניי את הסכמי ההתקשרות עם המפרסמים, לא הראתה כי כלולות בהם הוראות להימנע מהפרת החוק, ולא הביאה כל עדות אחרת בעניין, אף כי אלו אמורות להיות בהישג ידה.

49. אני דוחה את הטענות בדבר הקשיים בהם נתקלה הנתבעת לשם הוכחת טענותיה, עקב הפסקת פעילותה. קשה לקבל כי שמותיהם ופרטיהם של העדים הרלבנטיים, עימם קשרה קשר עסקי לאורך תקופה, אינם ידועים לנתבעת או כי לא ניתן להשיגם, גם אם הדבר כרוך במאמץ מסוים (ואיני קובעת כי מאמץ כאמור אכן היה נדרש). זאת ועוד – דבר התביעות היה ידוע תקופה ממושכת וחלקן אף הוגש לפני הודעת הרשות לניירות ערך, שהובילה להפסקת פעילות הנתבעת. היה על הנתבעת להיערך ולשמור כל מסמך וראיה שיש בכוחם לתמוך בטענותיה ולהציגם במסגרת ההליכים המשפטיים. משלא עשתה כן, יש להסיק, כי סברה שאין בכוחם של מסמכים ועדויות אלה לתמוך בטענותיה בנוגע לשלילת אחריותה לפרסום. אעיר, כאמור לעיל, כי בפני בית המשפט המחוזי בחרה

הנתבעת להציג ראיות שלא הובאו לפניי, לרבות הסכם ההתקשרות עם המדוור. אף בכך יש כדי לעורר תמיהה בנוגע להתנהלותה בתיקים לפניי.

50. הלכה היא כי הימנעות בעל דין מהבאת עד או ראיה תעמוד לרעתו בעת שקילת מאזן ההסתברויות (ע"א 2275/90 **לימה חברה ישראלית לתעשיות נ' רוזנברג** (20.5.1993)). ראה גם האמור בספרו של יעקב קדמי **על הראיות** חלק שלישי 1649 (מהדורה משולבת ומעודכנת, 2003):

עוד אפנה לדברי כבוד השופטת כ' בן אליעזר בעניין ת"ק (תביעות קטנות כ"ס) 2809-05-16 **פנחס נ' טוטוקרד 5 בע"מ** (15.8.2016) (להלן – "**עניין פנחס**"), שם עלו טענות דומות לאלו שנטענו בתיקים דנן:

> **"יש לזכור, כי למול הקושי שיש לתובע הבודד לברר ולחקור בשולח ההודעה – המידע הרלוונטי מוחזק כולו בידי הנתבעת. ... היה על הנתבעת להתכבד ולברר – מי מהן – אם בכלל – עשתה שימוש במספר הטלפון ממנו שוגר המסרון, ומי מהן – אם בכלל – אחראית לשליחתו. כל עוד לא עשתה כן הנתבעת, על אף טיעוניה שובי הלב כאמור– לא עלה בידיה לסתור את החזקה שנוצרת כתוצאה מן הראיות שהובאו ע"י התובע – שדי בהן כאמור להשקפתי כדי להוכיח כי לכל הפחות נשלח המסרון ע"י מי מטעמה".**

51. האמור לעיל יפה אף לענייננו. המידע הרלבנטי קיים בידי הנתבעים, ועליהם הנטל להציגו. לדברים משנה תוקף נוכח העובדה כי שמיעתן של עשרות תביעות רוכזה במסגרת אחת, בין היתר במטרה להקל על הצדדים להביא ראיותיהם ב"פעימה" בודדת ולהיערך נכונה לדיון (ראה והשווה לאמור ברע"א 1231/17 **רז נ' אימפרשן מדיה בע"מ** (20.4.2017), פסקה ח' (להלן – "**עניין רז**").

52. **לסיכום פרק זה: לאחר שהוכח במידה הנדרשת, כי הנתבעת היתה מודעת לפרסומים המפרים, ולחילופין, הסכימה לכך הסכמה שבשתיקה, מדיניות משפטית ראויה מצדיקה, ולטעמי, בנסיבות אלו אף מחייבת, הטלת אחריות על הנתבעת.**

<u>פרק רביעי: חיובו האישי של הנתבע</u>

53. בחלק ניכר מהתביעות נתבע מר שגן, הדירקטור היחיד בנתבעת ומחזיק רוב מניותיה. לאחר שקילה, ותוך שנתתי דעתי לטענות כל הצדדים בנוגע לכך, אני סבורה שיש לחייבו אישית בפיצוי התובעים, אם כי בשיעור נמוך יותר מזה בו תחוב הנתבעת.

54. חיוב אישי של נושא תפקיד בחברה לעוולות החברה יכול להיעשות באחת מהדרכים הבאות.

55. הראשונה, הרמת מסך ההתאגדות בינו לבין החברה. המדובר בהליך מורכב שאף כי נקבע כי לעיתים ניתן לבצעו אף בבית המשפט לתביעות קטנות (ראה רע"א 8144/04 **בודקר נ' בשקירוב** (20.3.2005)), לא מצאתי לנכון לעשותו כאן, זאת גם נוכח מסקנתי הסופית, לפיה, בנסיבות העניין, ניתן לחייב את הנתבע על פי דיני הנזיקין הכלליים.

56. השניה, מכח סעיפים 30א(ח) ו-(ט) לחוק, הקובעים אחריותו של מנהל למניעת עבירות, וכן קובעים חזקה לפיה הופרה חובה זו אם נעברה עבירה בידי התאגיד או בידי אחד מעובדיו.

לשאלה האם ניתן לחייב את בעל המניות בחברה בחיוב אישי על פי סעיפים אלה, טרם ניתנה תשובה ברורה בפסיקה, וקיימות דעות לכאן או לכאן (ראה הערת בית המשפט ברע"א 6938/14 **אור הקסם בע"מ נ' עמית זילברג** (16.1.2014)).

בהחלטתה בת"א (מחוזי ת"א) 1586/09 **חיות נ' טלרן מסרים מיידים בע"מ** (5.4.2011) קבעה כבוד השופטת מ' אגמון גונן כי העובדה שהוראות החוק מטילות באופן מפורש אחריות בהיבטים הפליליים של הפרסום האסור, מלמדת כי לא היתה כוונה להטיל אחריות כללית לגביו:

> **"גם העובדה שהוראת החוק הרלוונטית מטילה במפורש אחריות פלילית על מנהלים ונושאי משרה בתאגיד שאחראים לתחומי השיווק, מלמדת על העדר כוונה להטיל על המנהלים אחריות כללית לפרסום האסור, מעבר לזו שנקבעה במפורש בסעיף 30א'(ח)".**

לדעה שונה ראה בת"א (מחוזי ת"א) 1437/09 **פלד נ' אול ניו דיל בע"מ**, פסקה 21 (11.6.2012)).

57. השאלה נדונה גם בבתי המשפט לתביעות קטנות. בת"ק (תביעות קטנות קר') 23742-11-14 **חונדיא נ' אור הקסם בע"מ** (15.6.2015) דן כבוד השופט מ' עלי בעניין 87 תביעות שאוחדו בפניו בגין הפרת הוראות החוק. בין היתר נדונה השאלה בדבר חבות מנהל הנתבעת, ובית המשפט מצא, לאחר ניתוח מעמיק של הוראות החוק השונות, כי אין מקום לחייבו חיוב אישי.

ראה גם ת"ק 38137-2-12 (תביעות קטנות ת"א) **רן נ' נ' א.ג.ש ייעוץ פיננסי בע"מ** (2.12.2016); ת"ק (תביעות קטנות עכו) 28889-08-16 **חדד נגד מנקס אונליין טריידינג בע"מ**

(25.9.2016). לדעה שונה ראה ת"ק (תביעות קטנות הר') 64790-05-16, **עזרא נ' הזנק להצלחה בע"מ**, פסקה 77 (28.9.2016).

58. איני סבורה כי יש לקבוע עמדה סופית בנוגע לחלות הוראות סעיפים 30א (ח) ו-(ט) על הנתבע, שכן, במכלול נסיבות העניין, מצאתי כי יש לחייב את הנתבע אישית על פי דיני הנזיקין הכלליים (להרחבה ולעיון נוסף, ראה מאמרו של אהרן ברק "האחריות בנזיקין של המעסיק למעשיו של קבלן עצמאי" **הפרקליט** כ 355 (התשכ"ד).

59. בע"א 1621/16 **MEGA ADVANCED MATHEMATICALSYSTEM LTD נ' זילברג** (14.6.2016) (להלן – "**עניין מגה**"), שעניינו בקשת רשות ערעור על החלטה לאישור תובענה ייצוגית בקשר להפרת הוראות החוק, נקבע, כי כאשר מדובר בנושא משרה, שהוא בעל מניות ודירקטור יחיד בחברה, קיימת אפשרות סבירה לביסוס מסקנה כי קמה לו אחריות אישית לעוולות המבוצעות במסגרת החברה:

> **"כידוע, העובדה שתאגיד מהווה אישיות משפטית הנפרדת מזו של נושאי המשרה המכהנים בו אינה פוטרת את נושאי המשרה מלשאת באחריות לעוולות שביצעו באופן אישי במסגרת תפקידם.... במקרה דנן עניין לנו בנושאי משרה שהם בעלי המניות והדירקטורים היחידים בחברות שבשליטתם. די בכך כדי לבסס אפשרות סבירה שייקבע כי הם נושאים באחריות אישית לעוולות המיוחסות לאותן חברות כמי שמעורבים בפועל בביצוען".**

60. בת"ק (תביעות קטנות ת"א) 59735-05-15 **ברק נ' לוג טק תקשורת בע"מ** (17.4.2016) (להלן – "עניין לוג טק"), ציין כבוד השופט ט' חבקין את הדברים הבאים:

> **"עקרון האחריות האישית החל בשיטתנו קובע כי נושא משרה בחברה יחוב באופן אישי בגין עוולה שביצע כל אימת שהתנהגותו מקיימת את יסודותיה, וזאת אף אם ביצע את המעשה או המחדל במסגרת התפקיד וכדי להיטיב עם החברה ... דוקטרינת החיוב האישי לפי דיני הנזיקין שונה מתרופת הרמת מסך ההתאגדות בין בעל מניות לבין התאגיד.... כדי שתוטל על הנתבע חבות אישית בגין הפרת סעיף 30א לחוק (ולא כהרמת מסך), יש להוכיח כי הוא עצמו בא בגדר "מפרסם" ששיגר לנתבע את דברי הפרסומת בלא שניתנה הסכמתו קודם לכן... בין אם הנתבע שיגר את דברי הפרסומת**

העוקבים בעצמו, בין אם שיגר אותם באמצעות אחר המועסק בחברה או באמצעות חברה אחרת – היה עליו לכל הפחות להראות שנקט פעולות סבירות למניעת משלוח ההודעות לתובע".

61. מסקנתי היא, כי הנתבע, לכל הפחות, לא נקט בפעולות סבירות למניעת משלוח ההודעות. הנתבע, כאמור, הוא הגורם היחיד בחברה (ראה דבריו בעמ' 48, ש' 27). הוא הבעלים; הוא המנהל; הוא זה שהיה מעורב בעצמו בהתקשרות עם המפרסמים השונים.

אדם סביר מוחזק כמודע למתרחש סביבו, קל וחומר כאשר הוא האחראי לפעילות המתרחשת, מעורב בה ישירות ונהנה מתוצאותיה. חזקה זו לא נסתרה. ההיפך הוא הנכון.

62. בכתבי ההגנה מטעמו, שעיקרם זהה זה לזה, ציין הנתבע, כי היה על התובעים לפנות לנתבעת, שכן היא "זו ששלחה לכאורה את המסרונים במחלוקת". מנגד, במהלך הדיון, נמסרה מטעמו גרסה לפיה נעזרה הנתבעת ב"המון חברות שיווק". התרשמתי כי תשובותיו של הנתבע לשאלותי בנוגע לטיב הפרסום, אופיו וזהות המדוור היו מתחמקות ועדותו בעניין לא הותירה רושם חיובי. כך, למשל מסר: "**אין פה מישהו אחד שיכול להוכיח קשר ישיר שלי לפרסום**. אני טוען שנעזרנו בהמון חברות שיווק. **עכשיו יש עשרות חברות שהיינו בקשר איתן יום יומי להבאת לידים** שזה לקוחות שמתעניינים ורוצים להירשם" (עמ' 49, ש' 24 ואילך). כאמור לעיל, איש מעובדי אותן "עשרות חברות" לא התייצב לעדות, על מנת לאושש את הטענה הכבושה לפיה נעשה הפרסום באמצעות גורם אחר, כמו גם לתמוך בדברי הנתבע, לפיהם לא היה מעורב בפרסום עצמו (עמ' 50, ש' 5-4).

63. על משמעות אי הבאת ראיות ועדים לעניין המצוי בידיעת הנתבעת, עמדנו לעיל והדברים יפים אף בעניינו הפרטי של הנתבע. לכך יש להוסיף את המסקנה המתבקשת מעניין **קינן** בנוגע לנתבעת, בהתאמות הנדרשות לעניינו של הנתבע עצמו.

64. ולאחר סקירת הדברים האמורים, אין אלא להפנות, פעם נוספת, לדברי הנתבע שצוטטו לעיל, בנוגע לאי נקיטת אמצעי זהירות בבחירת המדוור. בדברים אלה יש משום הודאת בעל דין בהתרשלות בבחירת בעל החוזה עימו נקשר הנתבע לשם פרסום פעילות הנתבעת.

65. אבהיר, כי ערה אני להערת כבוד השופטת חיות בעניין **מגה**, לפיה: "מלשונו של הסעיף עולה לכאורה כי הוא אינו מטיל על נושא משרה בתאגיד חובה לפקח על פעולותיהם של צדדים שלישיים עמם התקשר התאגיד, אלא רק על פעולות התאגיד ועובדיו". אלא שבמקרה דנן, הנתבע הוא אשר יצר

קשר בעצמו עם אותו צד שלישי, בצורה רשלנית, וללא בדיקה נדרשת, ולא הביא כל ראיה לסתור את ההנחה המתבקשת ממצבור הראיות עליהן עמדנו לעיל לפיה ידע על הפרת הוראות החוק ולמצער – התיר, ולו בשתיקה, להמשיכה.

66. **לסיכום פרק זה: הנתבע חב אישית בשל הפרת הוראות החוק. לשיעור הפיצוי והשיקולים בקביעתו, אדרש בהמשך**.

<u>פרק חמישי: שיקולים בקביעת שיעור הפיצוי</u>

67. מצאתי, כי לכל התובעים נשלחו דברי פרסומת, תוך הפרה של הוראות החוק. מצאתי, בנוסף, כי דברי הפרסומת נשלחו מטעמם של הנתבעים, ובידיעתם, ולכל הפחות, כי הנתבעים הסכימו להפרה הסכמה שבשתיקה.

68. סעיף 30א(י)(1) לחוק, קובע: "**שוגר דבר פרסומת ביודעין בניגוד להוראות סעיף זה, רשאי בית המשפט לפסוק בשל הפרה זו פיצויים שאינם תלויים בנזק (בסעיף זה – פיצויים לדוגמה), בסכום שלא יעלה על 1,000 שקלים חדשים בשל כל דבר פרסומת שקיבל הנמען בניגוד להוראות סעיף זה**".

69. סעיף 30א(י)(3) לחוק מציין מהם השיקולים אותם יש לקחת בחשבון בעת קביעת גובה הפיצוי, ובמקביל, קובע הוא, כי אין להתחשב בנזק שנגרם לנמען. הסעיף מציין מפורשות כי רשימת השיקולים אינה סגורה ("בין השאר"):

> "**(3) בבואו לקבוע את גובה הפיצויים לדוגמה, יתחשב בית המשפט, בין השאר, בשיקולים המפורטים להלן, ולא יתחשב בגובה הנזק שנגרם לנמען כתוצאה מביצוע ההפרה:**
> **(א) אכיפת החוק והרתעה מפני הפרתו;**
> **(ב) עידוד הנמען למימוש זכויותיו;**
> **(ג) היקף ההפרה**".

70. בעניין **חזני** ועניין **גלסברג**, הותוו ההנחיות הנוגעות לאמות המידה לקביעת הפיצוי. בעניין חזני, ציין כבוד השופט ע' פוגלמן את הדברים הבאים:

> **"בבואו לקבוע את סכום הפיצוי מכוח סעיף 30א(י) לחוק, שומה על בית המשפט לשים לנגד עיניו את השיקולים המנויים בחוק שמטרתם להשיג את תכליותיו האמורות (אכיפה, הרתעה ועידוד הגשת תובענות יעילות), מצד אחד; ולוודא שהפיצוי לא יהיה מעבר לנדרש לצורך השגתן, מצד שני. הפיצוי נועד להכווין את התנהגות הנתבע באופן שפרסום עתידי במתכונת זו יהיה בלתי כדאי עבורו".**

71. עוד נקבע, כי על בית המשפט לשקול שני סוגי שיקולים.

הראשון, הקשור לנסיבות ההפרה, ובמסגרתו יבחנו מספר ההודעות, תוכן הפרסום, הרווח שנתקבל והתנהגות הנתבע.

סוג שני של שיקולים נועד לעודד תביעות יעילות, ובמסגרתו יבחנו עלויות ההליך אל מול התועלת שתופק ממנו. נוכח אופיו המיוחד של הסעיף, המתמקד בהכוונת הנתבע ואינו קשור לנזק שנגרם בפועל למקבל ההודעה, שהרי נזק זה הוא מזערי, יש לעודד את הנפגע להגיש תביעה שתגשים את תכלית החוק בדרך של פסיקת סכום לטובתו, הכולל פיצוי והוצאות, ובלבד שהסכום הכולל שייפסק יהיה מידתי והולם.

בעניין **גלסברג** העיר כבוד השופט א' רובינשטיין: "**ברי, כי סעיף 30א לחוק התקשורת מעודד הלכה למעשה הגשת תביעות רבות מכוחו, בקלות יחסית, ואין זה פלא כי יש אשר אולי יראו בכך מקור הכנסה נאה בטרחה מועטה**". ראה גם הערתו ברע"א 1868/16 **רז נ' האפרתי** (19.6.2016) (להלן – "**עניין האפרתי**").

אכן, הנסיון המשפטי המצטבר מלמד, כי הפיצוי הקבוע בחוק, 1,000 ש"ח, מהווה תמריץ מספק דיו להגשתן של תביעות. כיום, בפתחה של שנת 2017, ניכר גידול משמעותי במספר התביעות הנוגעות להפרת הוראת סעיף 30א לחוק, ולנסיוני שלי, הכולל שמיעת דיונים עשרות רבות של תיקים מסוג זה, מלבד אלה שאוחדו במסגרת תיקי הנתבעת, רובן מוגשות בנוגע להודעה אחת ויחידה.

<u>השיקול הראשון - היקף ההפרה</u>

72. היקף ההפרה, הן כמותו, הן טיבו – רב. ההודעות נשלחו ללא קבלת אישורם מראש של הנמענים, כאשר אין בינם לבין המפרסם קשר קודם כלשהוא. בהודעות מסוג זה עוצמת הפגיעה בפרטיות התובע, החשש הנלווה לפגיעה כאמור, לרבות בשל האפשרות לחדירת "וירוס" למכשיר אליו נשלחה ההודעה מצויים ברף הגבוה. לכך יש להוסיף את תוכן ההודעה – הצעה לשירות ספקולטיבי,

שאף אם היה חוקי בזמנו, נאסר לאחר מכן, והכל תמורת הוצאה כספית משמעותית. חומרה נוספת קיימת אף בעובדה שבניגוד להוראות החוק לא צוין במסגרת המסרונים מיהו השולח, דבר שהקשה משמעותית על איתורו.

73. למעשה, בהקשר זה, השיקול היחיד כמעט שניתן לציינו לטובת הנתבעים הוא כי חלק מהמסרונים כוללים אפשרות הסרה, בדרך קלה יחסית ובאותו האופן בו התקבל דבר הפרסומת (ראה בעניין זה פסקאות 17-19 לפסק דינה של כבוד השופטת י' רז-לוי ברת"ק (מחוזי ב"ש) 49131-01-16 **קושרובסקי נ' כרטיסי אשראי לישראל בע"מ** (5.5.2016)).

אכן, הנמען אינו מחויב בהקטנת נזקיו, בדרך של שליחת הודעה המבקשת להסירו מרשימת התפוצה (ראה עניין **גלסברג**, פסקה יג'). יחד עם זאת, בעניין חזני, ציין כבוד השופט רובינשטיין, בדעת רוב, אליה הצטרף כבוד השופט עמית, כי ניתן לשקול במסגרת השיקולים הקשורים בגובה הפיצוי אף את ענין מתן אפשרות ההסרה.

74. לנוכח האמור לעיל, למעשה, על פני הדברים, היה מקום להטיל על הנתבעת לפצות את התובעים בשיעור המירבי, או סמוך מאוד לגבולו העליון.

<u>השיקול השני - אכיפת החוק והרתעה מפני הפרתו</u>

75. על אף האמור לעיל, מצאתי, כי יש לקבוע פיצוי מופחת משמעותית בנסיבות המקרה דנן. שני נתונים מרכזיים, הנוגעים לצורך באכיפה ובהרתעה, וקשורים קשר הדוק לשאלת יעילותה של התביעה, מטים את הכף לקביעה כאמור. האחד, עובדת הפסקת פעילותה של הנתבעת, השני, ריבוי התביעות מולן היא ניצבת והסכומים ששולמו על ידה עד כה.

<u>סיום פעילות הנתבעת</u>

76. כאמור לעיל, על מנת לוודא כי אכן הנתבעת אינה פעילה עוד וכי לא קימות נקודות ממשק בינה לבין מסגרת פעילותו הנוכחית של הנתבע, הצעתי לנתבעים למנות מומחה מטעמו של בית המשפט, רואה חשבון בהכשרתו, שיבחן את מסמכי החברה, יבדוק מהו הרווח שהופק כתוצאה מהפרסום האסור, אשר על חלקו לקחה הנתבעת עצמה אחריות מסוימת, וכן יבדוק את הקשר בינה לבין החברה הנוספת, אותה מנהל הנתבע. לבסוף, בחרו הנתבעים שלא לפעול בדרך האמורה. לכך אתן משקל מסוים לחובת הנתבעת.

עם זאת, מצאתי כי הוכח, במידה מספקת, כי פעילותה של הנתבעת קרובה לסיום. זאת על בסיס המסמכים אשר הוצגו לי מטעמה בנוגע לחשבונות הבנק ו"פרטיכל הדיון" מיום 4.4.2016 הקובע כי, פעילותה ב"תחום האופציות הבינאריות והפעלת זירות סוחר" הסתיימה בעקבות קבלת החלטת הרשות לניירות ערך. עוד יש לציין, כי האחרונות בהודעות מושא התביעות נשלחו בחודש מרץ 2016, אך לא לאחריו, אך אעיר, כי השיחה היזומה שערך העד שוורץ עם נציגי הנתבעת התרחשה בסופו של חודש זה, מספר ימים לאחר החלטת הרשות לניירות ערך להפסקת הפעילות (21.3.2016).

כעת, פעילותה של הנתבעת נועדה ליתן מענה להתדיינויות המשפטיות, שרובן ככולן נוגעות להפרת הוראות החוק. מטבע הדברים, כאשר הפעילות העסקית הופסקה, הצורך בשיווקה – מתאיין, ומכאן גם פוחת הצורך בהרתעת המפרסם. אכן, אין הדבר שולל אפשרות להטיל פיצוי לצרכי הרתעה כללית (ראה גם עניין **רז**, סוף פסקה ח'; ת"ק (תביעות קטנות הרצ') 14709-06-16 **אביטן נ' אל.אר. אינטרנט בע"מ**, פסקה 11 (10.2.2017) (להלן – עניין "**אביטן**")), אך עמדתי היא, כי משפסקה פעילותה המרכזית של החברה, אליה כיוון הפרסום המפר, יש לתת לכך משקל משמעותי.

<u>ריבוי התביעות ותשלומי העבר</u>

77. פעילותה של הנתבעת קרובה לסיום, ומצויה "בישורת האחרונה". מספר התביעות שהוגש כנגדה עומד, על פי הצהרתה, על למעלה מ-700 תביעות.

78. אעיר, כי באישור הצדדים, במהלך הדיון שהתקיים, בדקתי ומצאתי, באמצעות מערכת "נט המשפט", כי עד למועד הדיונים הוגשו כנגד הנתבעת 611 תביעות, וסקירה "ממבט על" מעלה כי אכן רובן סווגו במערכת כתביעות "ספאם". בדיקה נוספת שנערכה ערב פרסום פסק הדין העלתה כי מספר התביעות עומד כעת על 849 תיקים. במשך פרק זמן של פחות מארבעה חודשים הוגשו כנגד הנתבעת למעלה מ-200 תביעות נוספות, רובן ככולן בקשר להפרת הוראות חוק התקשורת.

79. הגשת עוד ועוד תביעות כנגד חברה אחת עלולה להביא לתוצאה בלתי רצויה; לפיצוי עונשי, להבדיל מהרתעתי ולאכיפת יתר העשויה למוטטה כלכלית. אפנה לאמור ברת"ק 19317-08-16 (מחוזי מר') **רז נ' אימפרשן מדיה בע"מ** (3.1.2017), שם נשללה, נחרצות, טענת התובע לפיה יש להביא חברה ששיגרה הודעות פרסומיות בניגוד להוראות החוק להליכי פירוק: "**לא זו מטרת החוק ומוטב היה כי טענה זו לא תטען כלל**".

80. מטרת החוק אף אינה להעשיר את הנמען, שהרי נזקו הוא עניין של מה בכך. מטרת החוק היא מיגור תופעת הספאם, על ידי הכוונת התנהגות המפרסם, בדרך של הרתעה יעילה, אך מידתית. אלא שנוכח העובדה שהמסרים הפרסומיים מופצים באופן נרחב, במאות, אלפים ואף למעלה מכך,

עשוי כל מסר שכזה להוביל לתביעה. מעבר להשלכות העומס על מערכת בתי המשפט, ועל כך בהמשך, יש להניח, כי בחלק מהמקרים, בפשטות: "ייגמר הכסף" ולא ניתן יהיה לפרוס מעוגת הפיצויים לתובעים הבאים בתור.

<u>איזון השיקולים השונים לשם קביעת גובה הפיצוי</u>

81. לענייננו אנו. הנתבעת עוולה, הפעילות המפרה שבוצעה על ידה מצויה ברף הגבוה, והיא אף לא נטלה אחריות מלאה על מעשיה, אף אם הכירה בכך שחלק מההודעות נשלחו מטעמה.

82. מנגד, הנתבעת מתמודדת עם מאות תביעות המוגשות כנגדה, גם כעת, בכל רחבי הארץ. לדיונים היומיומיים בבתי המשפט בכל רחבי הארץ תשומות משלהן, לרבות בכסף והפיצויים ששילמה עד כה עומדים על פי הצהרתה על למעלה מ-156,000 ש"ח. פעילותה – קרובה לסיום.

83. בנסיבות אלה יש לשאול האם אכן יש מקום להמשיך ולעודד את התביעות כנגדה?

84. אפרט. בעניין חזני נקבע, כי על בית המשפט להיעצר בסכום שיישקף הרתעה יעילה בנסיבות העניין, ולא מעבר לכך:

> **"חשוב להדגיש כי כמות ההודעות שנשלחה לתובע גודרת את תקרת הסכום שבית המשפט רשאי לפסוק (בית המשפט אינו רשאי לפסוק פיצוי העולה על 1,000 ש"ח בגין כל הפרה ללא הוכחת נזק), אך מעבר לכך היא אך שיקול אחד מבין מכלול השיקולים שנמנו לעיל. כך למשל אפשר שייפסק פיצוי בסכום זהה לאדם שנשלחו לו 100 הודעות ולאדם שנשלחו לו 1,000 הודעות, ובלבד שהפיצוי השיג את תכליות החוק: אכיפה והרתעה אפקטיבית ומידתית. נקודת המוצא היא שתביעה בגין הפרה בודדת תזכה את התובע במלוא הסכום (1,000 ש"ח) כדי שתושג התכלית ההרתעתית. ככל שמספר ההפרות עולה כך גדלה התקרה שבית המשפט רשאי לפסוק, אולם עליו להיעצר בסכום המשקף הרתעה יעילה בנסיבות העניין ולא לפסוק מעבר לכך".**

85. דברים אלה נאמרו בהתייחס לתביעה אחת, הכוללת מספר הודעות מפרות. אלא שבמציאות הקיימת, בה מוגשות מאות תביעות כנגד נתבעת אחת (במקרה שלפניי, וכן במקרים נוספים), יש לטעמי להיעצר, על פי המתווה שלעיל, מקום בו התרשם בית המשפט כי הושגה הרתעה יעילה, גם אם

זו הושגה במסגרתם של תיקים אחרים, ואף אם משמעות הדבר היא שתובע שתביעתו הוכחה לא יפוצה בגינה.

ראה והשווה לדברי בית המשפט בעניין **לוג טק**:

> **"עולה השאלה אם נתבע שהפר את החוק באופן סדרתי והתקבלו נגדו תביעות רבות, יכול לטעון ששילם בגין ההפרות במצטבר פיצוי שדי בו כדי להרתיעו, ועל כן יש מקום להפחית מסכום הפיצוי, וייתכן אף להימנע מלפסוק אותו כליל. לטעמי יש להשיב על שאלה זו בחיוב, לפחות בכל שאמור בהפחתה".**

86. דברים אלה מקובלים עלי, ועמדתי היא, כי בנסיבות המתאימות, וכשהושגה ההרתעה, יש להימנע אף מלפסוק פיצוי לחלוטין. בתי המשפט מחויבים בהתייחסות למציאות המשתנה. התייחסות לכל תביעה באופן נפרד היא מלאכותית, שכן מידת ההרתעה שתושג קשורה, באופן טבעי, למכלול התביעות ולתשלומים המצטברים שנפסקו לנמענים, ואינה קשורה כלל לזהות מקבל הפיצוי. התייחסות שונה תוביל לתוצאה בלתי צודקת, החוטאת למטרת החוק, ואיננה עומדת בקנה אחת עם הוראותיו, לפיהן יש לשקול עידודן של תביעות יעילות ומידתיות. עוד אעיר, כי לא ניתן להתעלם ממורכבות השלכות ההתמודדות עם ריבוי התביעות, שאף לה היבט הרתעתי מובהק, גם אם לא ניתן לכמת כולו בכסף. תביעות שאינן מובילות להרתעה, אלא לענישה, תביעות שאינן תורמות לאכיפה יעילה ולהכוונת התנהלות, אלא מביאות להתשת הנתבעים ולהתרוששותם, אינן תביעות מועילות.

87. לאי יעילותן של תביעות אלו קיים היבט נוסף, מערכתי, המנותק מנסיבותיהם של הנתבעים הספציפיים בתיק מסוים. הזכרתי את ריבוי התביעות בנושאי הספאם בתקופה הנוכחית ומקורו יובהר בהמשך. מאות תביעות דורשות הקצאת זמן שיפוטי הולם, אותו ניתן היה לנצל לשמיעת תיקים אחרים, לפתרון סכסוכים אזרחיים הנוגעים לנזק ממשי שנגרם לצדדים, שנאמד, בדרך כלל, בסכומים גבוהים יותר וזאת מבלי להקל ראש בחשיבות עצירת תופעת הספאם.

88. לא למיותר לציין, כי על פי סעיף 30א(י)(3) לחוק יתחשב בית המשפט, "בין השאר", בשקולים המנויים בסעיף לשם קביעת הפיצוי. לשון הסעיף אינה שוללת שקילת שיקולים רלבנטיים נוספים, ועמדתי היא, כי ביניהם יש למנות גם שיקולים מערכתיים כגון אלה שנסקרו לעיל.

89. עוד אעיר כי הטלת פיצוי ממילא מסורה לשיקול דעתו של בית המשפט ואין חובה להטילו ("רשאי בית המשפט לפסוק..."). ככל שבית המשפט סבור כי הטלת פיצוי אינה מקדמת את תכלית

החוק, רשאי הוא שלא לפסוקו (ראה פסק דיני בת"ק (תביעות קטנות ת"א) **פרידמן נ' דוקס** (21.12.2016); בר"ע על החלטה זו – נדחתה (רת"ק (ת"א) 63709-12-16 **פרידמן נ' דוקס** 1.1.2017). ראה גם החלטת כבוד השופטת א' כהן ברת"ק (ת"א) 43995-11-16 **צוויק נ' לאומי קארד בע"מ**, פסקה 11 (ה) (20.11.2016) (להלן – "**עניין צוויק**"). קל וחומר, שאין חובה להעמידו על הרף הגבוה מקום בו מצא בית המשפט כי הטלת פיצוי ברף זה לא תמלא אחר תכלית החוק.

90. לצד דברים אלה, אציין, כי עולה בבירור כי הפסקת הפעילות המפרה לא באה כתוצאה מהרתעת הנתבעת, ומקורה בהחלטת הרשות לניירות ערך להפסקת פעילותה. הנתבעת אף לא הצביעה על היחס בין הפרסום המפר לבין רווחיה, או כל נתונים אובייקטיבים אחרים שיאפשרו לקבוע ממצאים ברורים יותר בנוגע ליחס בין הפיצויים ששולמו לבין הרווחים שהופקו כתוצאה מהפרת החוק. לכך יש לתת משקל, כמו גם להשלכות המשך הפעילות לאחר הגשת התביעה בעניין **קינן**.

91. אכן, לא פשוט ל"הניח את האצבע" על העיתוי המדויק בו תושג ההרתעה הנדרשת. המדובר במושג חמקמק וקשה להגדרה. אלא ששילוב הנתונים שנסקרו: הסכומים ששולמו, הפסקת הפעילות, ריבוי התביעות, שאף לו אפקט הרתעתי, מוביל למסקנה המסתברת כי מועד זה אינו רחוק.

92. **לסיכום פרק זה: בהנחה כי לא יחול שינוי במסד הנתונים הנוכחי בדבר הפסקת פעילותה של הנתבעת, וככל שזו תשכיל להבא להעמיד בפני בית המשפט תמונה ברורה יותר בנוגע לרווחיה כתוצאה מהפרסום המפר, כמו גם תיטול אחריות מלאה למעשיה, עמדתי היא, כי לא יהיה מקום לפסוק כלל פיצוי לנמענים, אף אם התביעות כנגד הנתבעת ימצאו מוצדקות. לעת הזו, הונחה תשתית מספקת דיה רק על מנת לקבוע כי יש מקום להפחית את סכום הפיצוי.**

<u>פרק שישי: מעורבותה של ספאם אוף בהגשת התביעות – השלכות ומשמעות</u>

93. בעניין **חזני**, ציין כבוד השופט פוגלמן את השאיפה לעודד, באמצעות פיצוי מתאים, הגשת תביעות יעילות שיגשימו את תכליות החוק, ולשם כך, קבע, יש לשקול את עלויות ניהול ההליך ביחס לתועלת שתופק ממנו.

94. בירורן של תביעות אלו מצריך הקצאת משאבים, ובכללם, אותו משאב יקר ערך הקרוי "זמן שיפוטי" מטבע הדברים, כאשר דן שופט בתיק אחד, ממתינים התיקים האחרים לתורם.

בהחלטתה בעניין **צוויק** התייחסה כבוד השופטת א' כהן למצב דברים זה:

"אתחיל דווקא מהערת הסיום שנכתבה בפסק דינו של בית משפט קמא בנוגע לריבוי ההליכים אשר ננקטים בבתי המשפט על ידי תובעים בעניין חוק התקשורת, כאשר פעמים רבות לא ניתן לעצום עיניים ולהתעלם מהעובדה שתובעים רבים (לא כולם כמובן) הפכו את החוק כ"קרדום לחפור בו", שלא תמיד בתום לב ובדרך מקובלת, ותביעותיהם אינן משרתות כלל את התכליות שבבסיס חוק התקשורת.

ג) בתי המשפט לתביעות קטנות, בתי משפט השלום ואף בתי המשפט המחוזיים ובכלל זה גם בית משפט זה בשבתו כערכאת ערעור על בתי משפט לתביעות קטנות, מקדיש זמן שיפוטי לא מידתי ואף לא סביר לטעמי בכל הקשור לטיפול בתביעות המוגשות לפי חוק התקשורת...

ברור, כי בזבוז זמן שיפוטי על חשבון צדדים שתביעותיהם הצודקות ממתינות להכרעה שיפוטית, המתעכבת בשל הצורך להשקיע זמן ניכר בתביעות ספאם, אינו בא לשרת את התכליות שבבסיס חוק התקשורת".

ראה גם דברי כבוד השופטת ב' טאובר ברת"ק (חי') 42578-11-16 **בן עמי נ' האוניברסיטה הפתוחה - הלישכה המשפטית** (8.1.2017):

"בשנים האחרונות הוגשו לא מעט תביעות מכוח חוק התקשורת ובפרט מכוח סעיף 30א לחוק, זאת על רקע התפשטותה של תופעת הספאם, אשר הפכה למטרד ציבורי רחב היקף.... עם זאת, פעמים רבות מוגשות תביעות סרק, שאין ביסודן כל תשתית המצדיקה פיצוי מכוח סעיף זה".

אמירות דומות נשמעו גם במסגרת בתי משפט השלום ובית המשפט לתביעות קטנות. בת"ק (תביעות קטנות הר') 12286-08-16 **שוורץ נ' שופרסל בע"מ** (31.1.2017), התייחס כבוד השופט א' ויצנבליט לקושי שיצר עומס התיקים המציף את בית המשפט לתביעות קטנות:

"בשולי הדברים (ולמעלה מן הנדרש), שיקול נוסף שיתכן שיש ליתן אליו את הדעת הוא החשש מפני הצפת בתי המשפט. בהקשרים שונים נמתחה ביקורת על שיקול זה, תוך שנאמר כי מדובר בחשש שאינו מבוסס... סבורני, כי הניסיון שנצבר בעת האחרונה בכל הנוגע לתביעות קטנות שעניינן פיצויים לדוגמה מלמד שאין מדובר בחשש בעלמא. **ככל שהדברים נוגעים, למשל, בתביעות לפיצויים לדוגמה בהתאם לסעיף 30א לחוק התקשורת (במה שמכונה, "חוק הספאם"), הרי שבתי המשפט הוצפו גם הוצפו בתביעות.** די שאומר, למשל, כי בדיקה מעלה כי מתחילת שנת 2017 ועד כתיבת שורות

אלו, כ-28% מהתביעות הקטנות שהוגשו לבית משפט זה הן תביעות לפיצויים לדוגמה לפי חוק התקשורת. **כלומר, בחודש האחרון לערך, אחד מכל שלושה או ארבעה תיקי תביעות קטנות המוגשות לבית משפט זה הוא תביעה לפיצויים לדוגמה לפי חוק התקשורת. מתחילת שנת המשפט ועד היום, כ-20.6% מהתביעות הקטנות שהוגשו לבית משפט זה הן תביעות לפיצויים לדוגמה לפי חוק התקשורת**".

דוגמאות אלה אינן ממצות, אך אעיר כי גם מותב זה נדרש לתביעות רבות על פי חוק התקשורת, ובממוצע – דן בכארבעה או חמישה תיקים מסוג זה בשבוע.

על רקע מציאות זו נשמעו התיקים שלפניי ועל רקעה יושלם פסק דיני.

95. חלק ניכר מהתובעים נעזר בחברת ספאם אוף להגשת תביעתו.

בפסק דינו בתא"מ (שלום ת"א) 26873-08-16 **אברהמי נ' ישראלי** (25.12.2016) ציין כבוד השופט ט' חבקין את הדברים הבאים:

"**מאז פסקי הדין שניתנו בעניין גלסברג ובעניין חזני, מים רבים עברו בנהר. בתי המשפט, בעיקר לתביעות קטנות, החלו מתמודדים עם שטף הולך וגובר של תביעות ספאם. אף שלא הוצגו נתונים כמותיים במסגרת תיק זה, דומה שהגידול במספרן הוא מן המפורסמות שאינן צריכות ראיה. הגם שחלק מתביעות הספאם הן תביעות ראויות שמשרתות את אינטרס הציבור, חלק לא מבוטל מהן אינו משרת אותו. לא אחת מתחו בתי המשפט ביקורת על תובעים המנהלים תביעות כאלה בדרך שאינה ראויה... לאחרונה התעצם שטף תביעות הספאם בעקבות פעילותה של חברה מסחרית פלונית המעניקה שירות הכנת תביעות ספאם לתובעים פרטיים בתמורה לחלק מהפיצוי שייפסק ... התנהלות זו מעוררת שאלות לא פשוטות. עידן הספאם הנוכחי שונה אפוא מזה שנהג בעת שניתנו פסקי הדין בעניין גלסברג וחזני**".

96. בדבריו אלה התייחס בית המשפט לחברת ספאם אוף. תיאורו את המצב המשפטי הרווח בימינו אלה, מקובל עלי במלואו. את הגידול הניכר במספר תביעות הספאם המוגשות לבית המשפט יש לייחס למעורבותה של חברה זו, שכפי שהתברר במהלך הדיון, הגישה כ-3,000 תביעות במסגרת פעילותה – אף כי זו החלה אך בפברואר 2016, אחד עשר חודשים בלבד עובר למועד הדיון. מדובר

בכמות עצומה, אין מילה אחרת לתארה, וזאת אף אם אניח כי חלק מסוים מהתביעות מוגש היה אף ללא עידודה ומעורבותה.

97. בחודשים שקדמו לדיון עלה שמה של חברה זו כקשורה לתביעות הספאם. נוכח איחודם של התיקים בכותרת, שרבים מהם הוגשו בסיועה, סברתי כי יהא זה נכון לערוך בירור מקיף במסגרת זו, הן על מנת לקבל החלטה מושכלת, הן על מנת לאפשר לנציגי החברה זכות טיעון לפניי, מקום בו במקרים אחרים נקבעו ממצאים לגביה מבלי שנתקבלה התייחסותה.

כך היה. עובדי החברה ומנהליה העידו לפניי ממושכות, אף כי לא היו צד להליך (אם כי אחד מהם, מר ארד, תבע על הודעה מפרה שקיבל מטעם הנתבעת בעצמו) ופרשו משנתם הנוגעת למטרות החברה, היקף פעילותה, טיבה ואופיה. החברה, כעולה משמה, שמה לעצמה מטרה למגר את תופעת הספאם, ולדברי מנהלה מדובר בקרב של "טובים מול רעים". החברה מפרסמת עצמה, דרך המרשתת, ב"פייסבוק" ובאתר שעל שמה, ומזמינה נמענים אליהם הגיעו הודעות פרסומיות מפרות לתבוע בסיועה. על פי פרסומי האתר, כולל הסיוע איתור השולח באמצעות "חוכמת ההמונים" (כהגדרתה של ספאם אוף עצמה), מילוי כתבי הטענות והגשתם לבית המשפט, וכן עדכון במועדי הדיון שייקבע. ההסכם בין התובע לחברת ספאם אוף מורה כי ככל שתתקבל התביעה זכאית האחרונה לעשרים אחוז מהסכום שייפסק, בצירוף מע"מ או לסך 100 ש"ח, הגבוה מביניהם. נציגי החברה, כמו גם רוב רובם של התובעים אשר תבעו באמצעותה, מסרו, כי הצורך בבירור המסד העובדתי, קשיי ההתמודדות בבית המשפט, והקדשת המשאבים להליך היו גורמים לחלק ניכר מהתובעים לוותר עליו. לשיטתם, ריבוי התביעות הוא שיוביל להצלחת המאבק וישיג את ההרתעה הנדרשת לשם הפסקתה המוחלטת של תופעת הספאם.

<u>התייחסות בתי המשפט למעורבות ספאם אוף</u>

98. שאלת השלכות מעורבותה של החברה בהליך תביעה קטנה טרם נדונה, למעט במקרה אחד, בבית המשפט העליון. חברה שכנגדה הוגשו למעלה ממאה תביעות, פנתה בבקשה לבית המשפט העליון לאחד את כל תיקיה ברחבי הארץ, ובין היתר ציינה את מעורבותה של ספאם אוף בהגשת התביעות. בהחלטתה לדחות את הבקשה, קבעה כבוד השופטת ע' ברון, כי אינטרס התובעים בניהול התביעות בסמוך למקום מגוריהם, גובר וכי לא נמצא כי יש "במעורבותה הלכאורית של ספאם אוף כדי לשנות ממסקנה זו" (בש"א 8548/16 **טוטוקרד 5 בע"מ נ' קיפרווסר ו-104 נוספים** (14.11.2016)). אעיר, כי החלטתה זו של כבוד השופטת ברון, מטבע הדברים, לא דנה בטיב פעילותה של החברה, או בהיקפה; היא ניתנה בהקשר מסוים ונקודתי הנוגע לאיחוד תיקים של תובעים שונים מכל הארץ בבית משפט אחד, ולא במכלול השלכות מעורבותה של החברה בתביעות בנוגע להפרת הוראות החוק.

99. בתי המשפט לתביעות קטנות ברחבי הארץ, בהם נדונים מרבית התיקים הנוגעים להפרת הוראות חוק התקשורת, נדרשו למעורבות החברה, מספר רב מאוד של פעמים, והעלו שתי שאלות מרכזיות, כרוכות זו בזו, הנוגעות לעניין: ראשית, מדובר בחברה, המקבלת תמורה כספית הנגזרת מגובה הפיצוי שנפסק לתובע. על פי הוראות סעיף 60(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד–1984 (להלן – "**חוק בתי המשפט**") מוסמך בית המשפט לתביעות קטנות לדון בתביעה שהוגשה על ידי יחיד בלבד ולחברה לא ניתנת אפשרות לתבוע במסגרתו. שנית, הסעיף שלעיל, אינו מאפשר לתבוע בבית המשפט לתביעות קטנות "לפי זכות שהומחתה או שהוסבה" והעברת פיצוי המגיע לניזוק – התובע – מועבר לידי החברה עצמה.

100. בפסיקה התגבשו מספר גישות.

ישנם אלה שסברו, כי מעורבות זו אסורה, ויש למחוק את התביעות, או לדחותן על הסף. ראה למשל, פסקי הדין בת"ק (תביעות קטנות עכו) 48592-12-16 **יעקובוב נ' אל.טי. - פאוור טכנולוג'יס בע"מ** (5.4.2017); ת"ק 12510-11-16 (תביעות קטנות נת') **ריקס נ' חברת פלאפון בע"מ** (27.3.2017); ת"ק 8791-11-16 (תביעות קטנות נת') **חינצ'וק נ' קבוצת קידום בע"מ** (29.3.2017); ת"ק 26251-11-16 (תביעות קטנות נת') **קמחי ואח' נ' כוכבית סטארפון ישראל בע"מ** (20.3.2017); ת"ק 32767-09-16 (תביעות קטנות נת') **לשינסקי נ' טוטקארד 5 בע"מ** (19.3.2017). על ארבעת פסקי הדין האחרונים הוגשו בקשות רשות ערעור מטעם ספאם אוף עצמה, אף כי לא הייתה צד להליך, ובשלב זה נתבקשה הבהרה באשר לעצם הגשת הערעור על ידי גורם שלא היה צד להליך (ראה, למשל, רת"ק 11818-04-17 (מחוז מר') **ספאם אוף טכנולוגיות בע"מ נ' פלאפון תקשורת בע"מ**).

במספר מקרים נוספים, מתחו בתי המשפט ביקורת על התנהלותה של החברה, אך התביעות נדחו לגופן. ראה למשל: ת"ק (תביעות קטנות פ"ת) 4922-08-16 **פלטנב נ' מנקס אונליין טריידינג בע"מ** (5.1.2017) (להלן – "**עניין פלטנב**"); ת"ק (תביעות קטנות כ"ס) 38-08-16 **פולק נ' טוטוקרד 5** בע"מ (12.1.2017); ת"ק (תביעות קטנות ת"א) 51607-11-15 **פוליאק נ' א. ג. ש. ייעוץ פיננסי בע"מ** (11.9.2016) (להלן – "**עניין פוליאק**").

יש שסברו, כי ניתן לדון בתביעות קטנות שהוגשו במעורבותה של ספאם אוף, אך יש לתת משקל למעורבות זו בקביעת גובה הפיצוי לתובעים. ראה למשל עניין **פנחס** שלעיל; ת"ק (תביעות קטנות פ"ת) 40626-04-16 **לשנובולסקי נ' טוטוקרד 5 בע"מ** (9.10.2016); ת"ק (תביעות קטנות חי') 2582-04-16 **רוקני נ' אופטיקה הלפרין בע"מ** (4.12.2016).

עוד אעיר, כי היו שסברו שאין משקל למעורבות זו, אך אין המדובר בגישה רווחת. ראה ת"ק (תביעות קטנות ת"א) 53765-08-16 **סער נ' א.ג.ש ייעוץ פיננסי בע"מ** (25.1.2017)).

המחאת זכות התביעה ואפשרות החברה להשתתף בהליך התביעה הקטנה

101. על פי ההסדר הנהוג, ככל שיינתן פסק דין, זכאית החברה לנתח של עשרים אחוזים מהפיצוי שנפסק. איני סבורה, כי הסדר זה עולה כדי המחאת זכות שתביעה לגביה איננה אפשרית בבית המשפט לתביעות קטנות, ואף אין בו כדי להפר האיסור הקבוע בסעיף 22 לפקודת הנזיקין, לפיו "**הזכות לתרופה בשל עוולה, וכן החבות עליה, אינה ניתנת להמחאה אלא מכוח הדין**".

102. אכן, תביעה נזיקית לא ניתן להמחות, אך אין מניעה להמחות את הזכות לפירותיה (**ע**"א 456/71 **פילוסוף נ' מדינת ישראל**, פ"ד כה(2) 604 (1971)). להרחבה ולעיון ראה ת"א (מחוזי מר') 8746-10-09 **ברדיצ'ב נ' פויכטונגר** (16.12.2010); ע"א 5251/10 **כספי בע"מ נ' Banco Bilbao Vizcaya Argentaria.S.A** (6.1.2013)). ההסדר בין חברת ספאם אוף לתובעים השונים נוגע לפירות התביעה, הפיצוי שייפסק לתובע, אם וכאשר זו תתקבל. ספאם אוף לא באה בנעליו של התובע ולא מחליפה אותו, אלא ניצבת לצידו ומסייעת לו. לעמדת דומה ראה ת"ק (תביעות קטנות פ"ת) 36033-05-16 **שומן נ' א.ג.ש ייעוץ פיננסי בע"מ** (30.11.2016). משכך, עמדתי היא אין בפעילותה משום הפרת האיסור החוקי על תביעת חברה בבית המשפט, ואין בה משום המחאת זכות.

תביעות בסיוע ספאם אוף בבית המשפט לתביעות קטנות

103. אף אם אין מניעה חוקית לפעול כאמור, שאלה אחרת שיש לדון בה, נפרדת ומובחנת הימנה, היא האם כלל נכון וראוי לדון בתביעה שהוגשה בסיוע ספאם אוף בבית המשפט לתביעות קטנות.

104. ראשית, ככלל, "תביעות ספאם", שלרוב היקפן הכספי אינו גבוה, ובירורן אינו מורכב, מתאימות מאוד לדיון בבית המשפט לתביעות קטנות, בו ההליך אמור להיות "יעיל, פשוט וזול" (רע"א 292/93 **סרבוז נ' ע. אופק בע"מ**, פ"ד מח(3) 177, 189-191 (1994) (להלן – "**עניין סרבוז**"); עניין **בודקר**. ראה גם דברי בית המשפט העליון בעניין **האפרתי**:

> **"מטרתו ותכליתו של בית המשפט לתביעות קטנות היא פתיחת שערי המשפט בפני "האזרח הקטן" על ידי יצירת מכשיר זמין, יעיל ומהיר לבירורן של תביעות בסדר גודל קטן יחסית, שאילו היו צריכות להתברר בסדר דין רגיל היו הופכות לא כדאיות: "הדיון בתביעות הקטנות יהיה ללא פורמליות, מהיר וזול. עיקר הכוונה בהקמת מוסד שיפוטי זה, הוא לאפשר לאזרחים הנאלצים לוותר על תביעותיהם משום ההוצאות הגדולות והטרדה**

> **של משך ההתדיינות, להביא תביעות לסכומי כסף קטנים לפני המוסד השיפוטי החדש..." ... מטרה זו מתממשת על ידי פישוט הליכי הדיון, תוך הגמשת סדרי הדין ודיני הראיות וקביעת אגרות משפט נמוכות, האמורות להפוך את בית המשפט לתביעות קטנות לפורום נגיש וידידותי לציבור הרחב, וליתן סעד בגדרים אלה**".

קיים אפוא טעם ממשי להמשיך ולדון בהן במסגרת זו, על מנת שלא להכביד על התובעים בעלויות שאינן מותאמות לשוויו הכספי של התיק, ובכך, ובהתאם לתכלית החוק, לעודד קידום אכיפתו באמצעות הגשת תביעות.

105. אלא שמנגד פעילות ספאם אוף מעוררת קושי רב, מערכתי ופרטני, שלא ניתן להעלים ממנו עין. קושי זה פוגע ביתר המתדיינים ובמערכת עצמה, ולניסיוני, לא אחת, אף בתובעים עצמם.

<u>מעקף מגבלת חמש התביעות בשנה</u>

106. יתרונות ההליך ברורים; הוא זול, מהיר ופשוט; תשלום האגרה הנדרש לשם פתיחתו נמוך מאוד; ככלל נקבעים התיקים לשמיעה תוך פרק זמן קצר יחסית ואמורים להסתיים בישיבה אחת (להרחבה, ראה הפרק הראשון בספרם של טל חבקין ויגאל נמרודי **התביעה הקטנה** (2017) (להלן – "**חבקין ונמרודי**"). על כן, הוגבלה האפשרות לעשות בהליך לחמש פעמים בשנה (ראה הוראות סעיף 60(ב) לחוק בתי המשפט).

107. מדברי ההסבר להצעת חוק שיפוט בתביעות קטנות (תיקון מס' 2), התשמ"ג–1982 עולה מפורשות כי המחוקק ביקש למנוע מספקים (גם ספקים שאינם תאגידים) לעשות שימוש חוזר ונשנה בהליך:

> "**החוק הקיים אינו מונע מספקים או מסוחרים להגיש תביעות בבית משפט לתביעות קטנות אם הם אינם תאגידים. נתברר כי ספקים מסוימים הפכו בית משפט זה למכשיר זול ולגביית חובות מלקוחות**. במדגם שנערך בבית המשפט בתל אביב התברר כי סוכן ביטוח הגיש 31 תביעות תוך שלושה חודשים). **להיקף תביעות כזה מצד תובע אחד יש השלכה על העומס בבית המשפט**. המטרה המרכזית שלשמה הוקם בית המשפט לתביעות קטנות היתה לספק פתרון זול ומהיר לפרט שאין באפשרותו להוציא הוצאות גדולות ולבזבז זמן רב בשל משך ההתדיינות. בידי ספקים יש האמצעים והידע המאפשרים להם לפנות לבתי המשפט לגבות את חובותיהם. **מוצע על כן**

> **להגביל את מספר התביעות שרשאי תובע להגיש במקום אחד לחמש תביעות בשנה**; הגבלה דומה מצוייה גם בבתי משפט לתביעות קטנות בארצות הברית."

108. במאמר מוסגר אעיר, כי חוק התקשורת מאפשר לתובע אחד עילות תביעה רבות (להבדיל מיתר התיקים, שעילותיהם שכיחות פחות).

משכך, נחשפו בתי המשפט לתביעות קטנות לא אחת לתובעים, המגישים למעלה מחמש תביעות בשנה. לעיתים, כשנודע הדבר, לא תמיד ביוזמת התובע, נטען, כי הכלל המשפטי מתיר הגשה של חמש תביעות קטנות בכל בית משפט ומשפט ברחבי ישראל. איני סבורה כך, ועמדתי היא כי ההגבלה נוגעת לכל בתי המשפט בארץ. לפירוט ולעיון ראה החלטתי בת"ק (תביעות קטנות ת"א) 20044-11-16 **בוקובזה נ' אייאש** (13.12.2016); ת"ק 20068-11-16 (תביעות קטנות פ"ת) **בוקובזה נ' דיין** (2016..15.11), ת"ק (תביעות קטנות ת"א) 49982-01-16 **מרקובסקי (שוסטק) נ' מקיף שירותי אינטרנט בע"מ** (11.8.2016); **חבקין ונמרודי**, עמ' 160-161.

109. נחזור לענייננו. אכן, ספאם אוף אינה התובעת, אלא הנמענים אשר בידיהם נתקבלו ההודעות המפרות. כך, לכאורה, אין היא מפרה את האיסור על תביעת חברה בהליך תביעה קטנה. אלא שבפועל, מועבר אליה סך 20 אחוזים מכל סכום שאמור להתקבל בידי התובע והיא נהנית מחלק משמעותי מפירות התביעה, במספר רב, שלא לומר מופלג, של תיקים.

110. בכך זוכה היא להשתתף בהליך מספר פעמים רב, ומתאפשר לה יתרון משמעותי שאינו מוקנה ליתר באי בית המשפט. ואין המדובר ביתרון בלבד, בבחינת "זה נהנה זה אינו חסר". בירור אלפי התיקים המוגשים באמצעות החברה בא על חשבונם של יתר התיקים, ששמיעתם מתעכבת.

<u>פגיעה בתכליות הליך התביעה הקטנה ובאפשרות להגיע להכרעות עובדתיות בכלים המקובלים</u>

111. קושי משמעותי נוסף מצוי בכך שלפעילות החברה השפעה על יכולתו של בית המשפט לתביעות קטנות להגיע להכרעה עובדתית מדויקת, ובשל כך, לפגום באפשרותו לעשות בכלים המיוחדים שהוענקו לו לצורך מילוי תפקידו (**חבקין ונמרודי**, עמ' 34).

בת"ק (תביעות קטנות ב"ש) 47628-11-16 **השאש נ' טוטקרד 5 בע"מ** (14.2.2017) (להלן – "**עניין השאש**") קבע כבוד סגן הנשיא, השופט ע' רוזין את הדברים הבאים:

ת"ק 26210-04-16 בוקובזה נ' מנקס אונליין טריידינג בע"מ
ו-34 תיקים נוספים

> **"מקריאת פסקי דין העוסקים בתביעות ספאם שונות עולה כי ספאם אוף והנתבעת הינם "שחקנים חוזרים" בבתי המשפט לתביעות קטנות ברחבי הארץ. נראה כי הטעם לכך מצוי בכך שספאם אוף היא הכוח המניע של ההליכים כנגד הנתבעת... התמונה המצטיירת במהלך ניהול ההליכים בתיק זה ובתיקים נוספים מעלה תחושה לא נוחה בנוגע למעורבות של חברת ספאם אוף בתביעות שבפניי. לטעמי, יש פגם בכך שספאם אוף פועלת בלהיטות יתר על מנת לקדם תביעות ספאם... אילו הדבר היה נעשה בתום לב ובשקידה סבירה הרי שהיה ניתן לומר שפעולותיה של ספאם אוף רצויות. אולם, לצערי לא כך הדבר ועולה חשש ממשי כי שיתוף הפעולה בין ספאם אוף לבין תובעים המקבלים הודעות ספאם, נהפך לעסק של ממש".**

התרשמותי שלי דומה.

112. פעילות של בעלי אינטרסים, ברקע המשפט, מאחורי הקלעים, מעורבות שלא תמיד מובאת לידיעת בית המשפט, יש בה משום פגיעה ממשית ביכולתו לחתור לאמת ולקבוע תוצאה מדויקת. לספאם אוף אינטרס כלכלי, ואולי לא פחות חשוב מכך, אינטרס אידיאולוגי בהצלחת התביעה ומספר פעמים התחוור כי פעילותה מציבה קשיים של ממש.

כך, במהלך הדיון התברר, כי בין נציגי ספאם אוף לבין אחת החברות שכנגדן הוגשו מאות תביעות, התנהל משא ומתן ובמסגרתו, הוצע לחברה האחרת לפעול להפסקת התביעות, תמורת תשלום של סכום הקרוב למיליון ש"ח (ראה דברי נציג החברה בעמ' 30). יש בדבר על מנת ללמד על עומק מעורבותה, היקפו, מחויבותה להצלחת התביעות והרווח המשמעותי ביותר, הצפוי לה כתוצאה מקידום התביעות ומעידודן.

בתיק אחר היתה החברה מעורבת בהעדת עד (מר אורשר, אחד מהתובעים בתיק זה), ואף פעלה להבטיח את שכרו, בהתחשב בתוצאות ההליך (ת"ק (תביעות קטנות הר') 23539-07-16 **הרצברג נ' מנקס אונליין טריינדינג בע"מ**). תשלום לעד על ידי צד חיצוני, ובעיקר כאשר תשלום זה הוא "מותנה תוצאה" פוגע משמעותית באפשרות לסמוך על עדותו.

התביעות מוגשות, ככלל, על בסיס צילומי מסך, ללא בדיקה האם מכשיר הטלפון עדיין נמצא בידי התובע. רבות מאוד מהתביעות שהתבררו לפניי, כמו גם במקרים אחרים, שהוגשו בתיווכה של ספאם אוף, נדחו בשל כך שהתובע לא יכול היה להציג את ההודעות המקוריות. ראה האמור בת"ק (תביעות קטנות ראשל"צ) 16510-06-16 **אטל ארד נ' א.ג.ש ייעוץ פיננסי בע"מ** (30.10.2016); ת"ק (תביעות קטנות רח') 32151-09-16 **אושרי נ' א.ג.ש ייעוץ פיננסי בע"מ** (25.2.2017); עניין **השאש**.

במספר מקרים, עלה, כי הבירור העובדתי שנעשה עם התובעים עובר לתביעה לא היה מספק דיו, והוביל להגשת תביעות הנשענות על מסד עובדתי שגוי. ראה, למשל, ת"ק 55310-11-16 (תביעות קטנות ת"א) **ביסמוט נ' קבוצת קידום בע"מ**, בו חזרה תובעת מתביעתה לאחר שנזכרה כי ניתנה מטעמה הסכמה לדברי פרסומת, או עניינו של אחד התובעים לפניי, מר נמירובסקי, אשר תביעתו הוגשה פעמיים, מחדל הקשור לפעילות ספאם אוף (עמ' 42) וקרה, לדברי נציגה, "לא יותר מעשר פעמים" (עמ' 29, ש' 27).

ההכרה בכך שברקע פועלים כוחות שוק, שחורגים מנסיבות המקרה דנן וכי התביעה הוגשה ללא בדיקה נדרשת, ושלא באמצעות התובע עצמו, הובילה מותב זה, כמו גם מותבים נוספים, להחמיר את הכללים הראייתיים הגמישים, שככלל העומדים לרשותו לשם הכרעה (ראו עניין **סרבוז**, פסקה 3 לפס"ד של כבוד השופט ד' לוין ; ת"ק (תביעות קטנות כ"ס) 37284-02-16 **דיאמנט נ' י.ד נחלה נכסים** בע"מ, פסקה 6 (3.8.2016).

<u>פגיעה באפשרות התובע להוכיח תביעתו</u>

113. הנסיון המצטבר מלמד כי חלק ניכר מהתביעות נדחות דווקא בשל כך שהתביעה מוגשת בסיוע ספאם אוף, שכן שמעורבות התובעים בבירורן דלה, בלשון המעטה.

114. תביעה, גם זו המוגשת בבית המשפט לתביעות קטנות, איננה דבר שיש להקל בו ראש. יש להיערך לדיון בה ולהתכונן כיאות. התפרקותו של התובע מאחריות לבדיקת תביעתו, באה לידי ביטוי ביכולתו להוכיחה. התובעים שנעזרים בספאם אוף, מגיעים לדיון לעיתים קרובות מאוד לא מוכנים, ללא עריכת בירור עובדתי נדרש, ללא עדים, ועת נדרשים הם לשאלות הנוגעות לראיותיהם, מפנים הם לכתבי הטענות ולבדיקות שעשו אחרים. ראה האמור בעניין **פלטנב** לעיל, המשקף סיטואציה חוזרת ונשנית, גם באולמי שלי:

> **"התובע לא ערך את כתב התביעה בעצמו ולא יכול היה להעיד על נסיבות איסוף הראיות העומדות בבסיס כתב התביעה. התובע לא שוחח במישרין עם הנתבעת או עם מי מטעמה בעצמו, לא ערך בדיקה באתרי אינטרנט ובאמצעים אחרים... וממילא לא יכול היה לשלול את טענת הנתבעים כי אין ביניהם ובין המסרון שנשלח אליו ולו דבר.... אין בנוסח המסרון, כשלעצמו, כל אינדיקציה הקושרת אותו דווקא לנתבעים והתובע לא יכול היה להעיד בעצמו, כאמור, על הטענה כאילו נספחי כתב התביעה (שלא נערכו, כך נדמה, רק לצורך תביעה זו) הם שיוצרים קשר זה".**

115. אלה הן תביעות סרק, שלא היה מקום להביאן לבירור בבית המשפט מלכתחילה. הניזוק במקרה זה אינו רק המתדיין שעניינו עוכב, ולא רק המערכת, אלא גם התובע עצמו, אשר שילם את אגרת בית המשפט והופיע לדיון. כפי שצוין לעיל, העדר היכולת להוכיח התביעה, נובע אף הוא, ולו בחלקו, דווקא מהבעייתיות שיוצרת מעורבותה של ספאם אוף, שסוקרה לעיל, שאינה מאפשרת שימוש בכלים הרגילים העומדים לרשותו של בית המשפט לתביעות קטנות וביניהם, גם האפשרות להסתמך על קביעות שבפסקי דין אחרים (ראו ת"ק (תביעות קטנות ת"א) 18597-09-15 **ספטון נ' שמרת הזורע - ויסמן רהיטים**, פסקה 25).

116. בהחלט לא נעלם מעיני, כי, במקרים רבים מאוד, עומד התובע אל מול חברה גדולה, המיוצגת על ידי נציג מיומן ומנוסה. אלא שרבות מהתביעות הקטנות מוגשות כנגד גופים מבוססים, שנציגיהם הינם "שחקנים חוזרים" וכזכור, מתכונת ההתדיינות בבית המשפט לתביעות קטנות מאפשרת לשופט הדן במסגרתו לא רק כללים דיונים גמישים, אלא גם מעורבות אקטיבית ואינקוויזיטורית, שנועדה לאיין יתרונות דיוניים של צד אחד, מנוסה יותר מהאחר (**חבקין ונמרודי**, עמ' 45-55).

117. נוכח כל האמור לעיל, תביעות בסיוע ספאם אוף, אינן הולמות את תכליתו ומטרותיו של בית המשפט לתביעות קטנות. הן מאפשרות לגורם עסקי, אף אם בעל מטרה אידיאולוגית, ולו מוצדקת, להנות מיתרונותיו של ההליך, בדרך שלא רק שאינה מתאפשרת לאחר, אלא באה על חשבונו, שכן מאות אם לא אלפי התביעות המוגשות על ידי החברה, מעכבות שמיעתם של יתר התיקים.

118. בתביעות שלא הסתיימו בפשרה, מעורבותה של ספאם אוף פוגעת, בעקיפין, דווקא בתובע הנעזר בחברה: התובע מגיע בלתי מוכן, ללא עדיו, ומבקש להסתמך על ראיות אותן לא בדק ישירות, כאשר מעורבות זו, והאינטרסים העומדים מאחוריה, הם אלה המקשים על בית המשפט להשתמש בכלים המועילים העומדים לרשותו בתביעות אחרות.

119. ועוד אציין, כי במקרים רבים הדיון המשפטי, שהיה אמור להיות קצר ונקודתי, ונועד לברר את נסיבות שליחת ההודעה המפרה, הפך למורכב ולממושך יותר עקב הצורך להידרש לטענות בנוגע למעורבותה של החברה בהליך.

120. יתכן, כי לא די היה בכך בלבד על מנת לקבוע כי אין מקום להידרש לתביעות המוגשות בסיועה של החברה בהליך התביעה הקטנה, אלא שפעילותה מוקשה אף בהקשרן של הוראות חוק התקשורת, מטרתו ותכליתו.

פסיקת פיצוי כספי לתובע בסיוע ספאם אוף

121. החוק בא לעודד תובעים לפעול להגשת תביעות שיסייעו בקידום תכליתו המרכזית של החוק, מיגור הספאם, על ידי אכיפתו האפקטיבית.

122. אכיפה פרטית ואזרחית נועדה לקדם מטרות חוק, באשר למדינה אין די משאבים או פניות לאכיפתו. בע"א (מחוזי חי') 58406-01-17 **טואיטו נ' "תיאטרון הצפון" מרכז אומנויות הבמה (בית העם) בע"מ** (30.3.2017), שניתן לאחרונה, שב וציין כבוד השופט א' טובי את מושכלות היסוד שנקבעו בעניין **גלסברג**: "המחוקק רואה בפיצוי לדוגמה הקבוע בסעיף 30א(י) לחוק התקשורת את האמצעי היעיל ביותר להגשמת תכלית הסעיף – בלימתה של תופעת ה'ספאם' – אכיפתה והרתעת הרבים. **הפיצוי לדוגמה נועד אפוא לעודד אכיפה פרטית, שהיא היא – בעיני המחוקק – הכלי האפקטיבי ביותר ליישום החוק ואכיפתו**".

123. ראה גם דברי כבוד השופט א' רובינשטיין ברע"א 9615/05 **שמש נ' פוקצ'טה בע"מ** (5.7.2006): "... **הרשויות צריך שיעשו מלאכתן כפי שהטיל עליהן המחוקק בפיקוח ובאכיפה. ואולם, כבדותה ואיטיותה של פעולת הרשויות מצדיקה לפתוח פתח ל"אכיפה אזרחית**" (פסקה ה' (4)). פסק דין זה ניתן בעניין איסור העישון במקומות ציבוריים, אך הדברים יפים גם לעניין אכיפת הוראות חוק התקשורת.

124. ואכן, אכיפה אזרחית היא כלי יעיל ואפקטיבי, אך הפקדתו בידי הציבור הרחב יוצרת קשיים מרובים, שפיקוחו של גורם מקצועי היה עשוי לייתרם, וביניהם אף נקיטת אמצעי האכיפה באופן בלתי מידתי, שיוביל לאכיפת יתר.

125. רוב רובם של התובעים מסרו, כי לא היו מגישים את התביעה ללא סיועה של ספאם אוף.

126. איני רואה ממש בטענה זו. אדרבא, היא הנותנת. הרי בדיוק לשם כך נקבע התמריץ, בדמות פיצוי ללא הוכחת נזק בסך 1,000 ש"ח לכל הודעה מפרה. תמריץ – כלשונו הוא. עידוד לנקיטת פעולות. מי שפעל על מנת לתבוע, בירר ויזם, זכאי ל"גמול מיוחד", בשמו של אינטרס ציבורי ראוי ואף כי לא נגרם לו נזק אישי.

127. פעילותה של ספאם אוף מערערת את מערך האיזונים שקבע המחוקק, בצורה בלתי מידתית, על ידי שינוי מרכיבי המשוואה, בדרך של עידוד תובעים אשר לא השקיעו מזמנם וממרצם להגיש

תביעות. עקב פעילותה זו, ניצבים כעת, מצידה האחד של המשוואה מאות ואולי אלפי תובעים נוספים שלא די היה בתמריץ הקבוע בחוק לעודדם לפעול, וכל מה שנדרש מהם כעת, על פי אתר החברה עצמה, הוא "לשלוח צילומי מסך / להגיש לפשרה או להגיע למשפט" (ראה שער אתר החברה). מנגד, ניצבת נתבעת אחת, שמשאביה, מהם אמור להשתלם הפיצוי עד להרתעתה, נותרו כפי שהיו, אך כעת הם אמורים להספיק לתשלום גם להמוני התובעים עקב פעילות ספאם אוף.

128. טוענת ספאם אוף, כי הגשת כמות מסיבית של תביעות היא שתוביל להצלחת המאבק לבלימת תופעת שליחת דברי הפרסומת בניגוד להוראות החוק. איני סבורה כך.

129. ראשית, המטרה אינה מקדשת את כל האמצעים להשגתה. מטבע הדברים, נקיטת אמצעי קיצוני יותר תוביל להרתעה אפקטיבית יותר ובשלב הבא, היא עשויה להביא להרתעת יתר. יש להניח, למשל, כי אם היה המחוקק קובע כי גובה הפיצוי לדוגמה יעמוד על 100,000 ש"ח לכל הודעה מפרה, היה בכך צעד משמעותי עד מאוד לקידום המאבק למיגור הספאם. אלא שעל האכיפה להיות לא רק מרתיעה וגם כנגד נתבעים שעוולו יש לנהוג בהגינות ובמידתיות.

ריבוי התביעות, הגשתן שאינה פוסקת, קיומם היומיומי של דיונים בפרישה ארצית עלול ליצור אמצעי לחץ בלתי מידתי, שיוביל נתבעים להסכים לפשרה מבלי לקבל יומם בבית המשפט שהרי עלויות ההתייצבות לדיונים בקשר לתביעות על סך מאות שקלים בודדים, עשויות לעלות על גובה הפיצוי (ראה דברי הנתבע בעמ' 49, ש' 14-13). זאת, טרם נדרשנו להשלכות, הכספיות והאחרות, של התמודדות משפטית רציפה ונרחבת כל כך.

130. שנית, ומעבר לשיקולי מידתיות, עמדתי היא כי דווקא הגשת מספר תביעות רב אינה עומדת בקנה אחד עם הוראות החוק. מטרת החוק היא הכוונת המפרסם להתנהלות שומרת חוק והרתעתו מלשוב ולעוול. מטרה זו עשויה להיות מושגת בדרך יעילה יותר, על ידי הגשת מספר תביעות פחות, אך הולם, שבמסגרתן, ככל שיוכח קיום העוולה, ייפסק פיצוי ראוי, המעודד פרט לפעול לאכיפת החוק. מנגד, הגשה מסיבית של תביעות רבות, עשויה ליצור הרתעה מעבר לנדרש, להסב נזק מערכתי בדמות עומס תיקים רב, ולהביא להפחתת סכום הפיצוי שייפסק, לעיתים – עד כדי איונו.

131. אדגים: חברה הפרה את הוראות החוק, ושלחה, בלחיצת כפתור, הודעה אחת לרבבות נמענים. לכולם עילה, וכולם עשויים לתבוע עד חלוף תקופת התיישנות. התביעות הוגשו. החברה שילמה. והוסיפה ושילמה, ושילמה עוד. לבסוף – הורתעה, טרם התבררו כל התביעות. כפי שצוין לעיל, עמדתי היא שאין מקום לפצות את התובעים, שעניינם התברר לאחר "נקודת ההרתעה", אף אם

תביעתם מוצדקת. משכך, התובעים האחרונים בתור, לא יזכו לפיצוי. לתביעותיהם אין תוחלת, גם אם יתברר כי הן מוצדקות, שכן או שההרתעה תושג, או שמשאבי הנתבעת יתכלו.

132. בנוסף, עשוי הדבר להביא לתוצאה בלתי צודקת. תובע שהתאמץ, וראוי לעידוד ולגמול, עשוי להידחק לסוף התור, ולא לזכות לפיצוי שיתקבל על ידי תובע בסיוע ספאם אוף, שלא כך פעל, פיצוי שחלקו יועבר לידי ספאם אוף עצמה.

133. עוד טוענת ספאם אוף, כי התובעים לא יוכלו להוכיח את התביעות ללא מעורבותה. אף טענה זו איננה מקובלת עלי. סיועה של ספאם אוף אינו הכרחי. ניתן לתבוע, ובהצלחה, גם בלעדיה.

תוצרי "חכמת ההמונים" עליה דיבר נציג ספאם אוף, ככלי המשמש את החברה לסייע לתובעים, מצויים, בשפע, ללא עלות, ברחבי המרשתת, ואף באתרה שלה עצמה. אין כל מניעה להשתמש בהם ולקדם את מטרת החוק בצורה עצמאית ובדרך הממלאת אחר תכליתו. ואעיר, כי דווקא מתיק זה עולה, כי התובעים אשר פעלו להשגת הראיות הקושרות את הנתבעים לפרסומים אינם תובעי ספאם אוף או ספאם אוף עצמה.

ובהקשר זה, בהתאמות הנדרשות לענייננו, אפנה להערת כבוד השופט י' עמית בסוף פסק דינו בע"א 4223/12 **המרכז למימוש זכויות רפואיות בע"מ נ' לשכת עורכי הדין בישראל** (25.6.2014) (להלן – "עניין **פורן**"):

> "**יכולה להישמע טענה כי הפרסומת האגרסיבית** של המערערת, **עשויה ליצור אצל האזרח הקטן את הרושם כי הוא נדרש לליווי צמוד בפעולות בירוקרטיות פשוטות**, שלמעשה הוא מסוגל לעשות בכוחות עצמו מול הביטוח הלאומי. וכך, במקום להנגיש את מערכת הביטוח הלאומי למבוטחיה, שמא נמצאנו מנגישים את הדרך לכיסו של הלקוח וחלק מכספי הגמלאות והקצבאות של הביטוח הלאומי, המיועדים לנזקקים, **מוצאים דרכם בסופו של יום לגופים עסקיים** דוגמת המערערת".

134. פעילות ספאם אוף מובילה לניצול בלתי יעיל של משאבי הזמן השיפוטי, ובצורה בלתי שוויונית, הפוגעת בציבור בכללותו. במסגרת קביעת מדיניות שיפוטית ראויה לא ניתן להתעלם מהאינטרסים המערכתיים הכרוכים בכך.

בע"א 8166/11 **חברת אלי ראובן בנייה והשקעות בע"מ (בפירוק) נ' נ. אלה ובניו חברה קבלנית לבניין** (1972) בע"מ (12.4.2015):

> **"שיקול נוסף שיש לתת עליו את הדעת במסגרת מדיניות משפטית הולמת הוא האינטרס הקיבוצי של כלל המתדיינים, המתדפקים על דלתות בית המשפט וממתינים להכרעה בעניינם. למעשה, מדובר באינטרס של כלל הציבור בניצול מיטבי של הזמן השיפוטי. לא למותר לציין, כי אינטרס מערכתי זה בדבר ניצול יעיל של המשאבים השיפוטיים תורם לשמירה על זכות הגישה לערכאות של כל בעלי הדין".**

ראה גם ע"א 461/11 **רוזן נ' ביטון** (14.1.2015):

> **"זאת ועוד, על בית המשפט לבחון, הן בהיבט של קידום היעילות הן בהיבט של עשיית הצדק, לא רק את עניינם הפרטני של בעלי הדין שהם צד להליך מסוים, אלא את האינטרסים של כלל המתדיינים הממתינים לקבל את יומם בערכאות המשפט".**

דברים אלה יפים אף לענייננו.

135. אין כל מניעה כי אדם יחיד יפרוש טענותיו בבתי המשפט לתביעות קטנות. בתי המשפט מודעים לקושי, ולשם כך בדיוק נקבעו המנגנונים המתאימים בהליך זה לאיינו. זהו ההליך, כשגרה. כך נעשים הדברים. מטרת החוק הוגשמה, גם טרם החלה חברת ספאם אוף את פעילותה – תביעות ספאם רבות ואף רבות מאוד הוגשו גם קודם לכן (ראה הערת כבוד השופט יריב עמית בת"ק (תביעות קטנות ת"א) 67741-12-14 **ורדי נ' פורת** (11.12.2015) שניתן עוד טרם כניסת ספאם אוף לשוק, בקשר ל"הצפת בתי המשפט" בתביעות ספאם"). בתי המשפט קבעו פיצויים גבוהים בהתאם להלכות; פעילותה של חברת ספאם אוף כשחקנית נוספת הגדילה אף יותר את כמות התביעות, אך עשויה לגרום להפחתת הפיצוי, ולפגוע באיזון אותו ביקש המחוקק ליצור, שכן את ההרתעה הנדרשת היה ניתן להשיג באמצעות פסיקת פיצוי גבוה יותר במספר קטן יותר של תביעות.

136. המשפט הדיוני מכיר בקשיים האמורים, וכדי להתמודד עמם, בין היתר, נוסד מכשיר דיוני חשוב: התובענה הייצוגית. ברגיל, תובענה ייצוגית נועדה לאגד תחת קורת גג אחת מצבור של תביעות פרטניות על סכומי כסף נמוכים יחסית, שאין לאדם פרטי אינטרס מספיק לתבוע בגינם בגפו. חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 מאפשר לאדם כזה לייצג קבוצה, ומתמרץ אותו ואת בא כוחו לעשות כן באמצעות פסיקת גמול מיוחד עבור השירות שהעניקו לציבור. בדרך זה תובענות רבות

מתבררות לפני מותב אחד. הזמן השיפוטי מנוצל ביעילות. החשש מהכרעות סותרות פוחת, ואינטרס הקבוצה מיוצג נאמנה.

137. גם בתחום הספאם מוגשות תובענות ייצוגיות. אלא שבתובענות אלו לא ניתן לפסוק פיצוי לדוגמה לנוכח האמור בסעיף 20(ה) לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. האיסור לפסוק פיצוי לדוגמה פוגע בתמריץ להגיש תובענות ייצוגיות בנושא ספאם, המצריכות להוכיח נזק או להסתפק בסעדים הצהרתיים. את מקומם של התובע המייצג ובא כוחו – לייצג תובעים רבים בשם אינטרס הציבור – תפסה ספאם אוף. בניגוד לתובע המייצג ובא כוחו נציגי ספאם אוף ועובדיה אינם כפופים לחובות תום לב מוגברות (ראה מאמרו של אמיר ויצנבליט, "ייצוג הולם בהסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות" **משפטים** מג 351 (2012)). התנהלותה – תזמורן של מאות תביעות כנגד נתבעת אחת, טיפין טיפין, שלא במסגרת מאוחדת, מאיינת את יתרונותיו של מכשיר התובענה הייצוגית, ולמעשה מנוגדת להם. תביעות רבות מוגשות על ידי תובעים רבים, מתבררות לפני מותבים שונים, יוצרות פתח נרחב להכרעות סותרות, ומצריכות משאבי שיפוט רבים על חשבון תיקים אחרים הממתינים בתור. כלי התובענה הייצוגית – שברגיל נותן מענה לקשיים אלה – אינו אפקטיבי בדין הקיים.

138. ככל שתשכיל ספאם אוף לקדם את מטרות החוק, בדרך ראויה, מידתית והולמת את מטרתו, ובאופן שאין בו כדי לפגוע בייעודו של בית המשפט לתביעות קטנות, דרך שתשרת את הציבור ותועיל לקידום אינטרסים ציבוריים כלליים, יהיה מקום לברך על כך. כעת – מצב הדברים שונה.

<u>הסגת גבול המקצוע</u>

139. מעורבותה של החברה בהכנת כתבי הטענות, וליווי התובעים בהליך, עשויים להסיג את גבול ייחוד מקצוע עריכת הדין, המעוגן בסעיף 20 חוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961 והפרתו מהווה עבירת פלילית. סעיף 20 שכותרתו יחוד פעולות המקצוע, קובע כי מספר פעולות יעשו אך על ידי עורך דין, וביניהן, ייצוג, טיעון ופעולה אחרת לפני בתי המשפט; עריכת מסמכים בעלי אופי משפטי בשביל אדם אחר, ייעוץ וחוות דעת משפטית. סעיף 96 לחוק, שכותרתו "הסגת גבול המקצוע", קובע כי הפרת הוראות סעיף 20 היא עבירה פלילית שבצידה קנס.

140. בעניין **פורן** נדון הטעם לאיסור האמור, הנוגע לצורך להבטיח כי ציבור המתדיינים יזכה לשירות מקצועי, מבוקר, הכפוף לכללי התנהגות ואתיקה:

> **"משטר הרישוי המוסדר בחוק לשכת עורכי הדין, בסעיף 20 בפרט, נועד אפוא ליצור מנגנון של פיקוח ובקרה מקצועיים על השירות המשפטי הניתן**

לציבור... הוראת ייחוד המקצוע תכליתה להבטיח כי מי שאין לו את הידע וההכשרה המתאימים ואין הוא כפוף לכללים אתיים דוגמת חובת נאמנות, חובת סודיות, האיסור להימצא בניגוד עניינים וכיוצא באלה כללי התנהגות הנאכפים על-ידי מוסדות הלשכה, לא יגרום נזק לציבור על-ידי מתן שירות בלתי נאות (השוו: בג"ץ 1715/97 לשכת מנהלי ההשקעות בישראל נ' שר האוצר, פ"ד נא(4) 367, 390 (1997))".

141. אעיר מספר דברים בנוגע לעניין זה, אם כי לבסוף מצאתי כי לא יהא זה נכון להכריע בו במסגרת ההליכים שלפניי.

142. במספר תיקים נקבע, כי התנהלות ספאם אוף אינה עומדת בקנה אחד עם הוראות סעיף 20 שלעיל. כך, כדוגמה שאינה ממצה, סבר כבוד השופט מ' תדמור ברנשטיין בעניין **פוליאק**:

"בשולי הדברים, ראוי לציין שהאופן שבו ספאם-אוף מתנהלת מול התובעים בשותפות בתביעה שלהם בתביעות קטנות, מעלה שאלה האם אין בכך משום הסגת גבול המקצוע, מקצוע עריכת הדין. בענין זה, הדבר אולי איננו בולט בענייננו, באשר מדובר בתביעה בגין שתי הודעות בלבד, אך אין ספק שבתביעות של הודעות רבות, שהיו יכולות להיות מוגשות לבית משפט השלום, דרכה של ספאם-אוף ליזום את התביעה ולהגישה בכיסוי של התובע הפרטני, כשהיא שותפה שלו, יש בה משום פגיעה בגבול המקצוע ששייך לעורכי הדין, לפי כללי הלשכה וחוקי האתיקה".

143. במהלך הדיון, ציינו נציגי החברה כי הם לא עוסקים בפעילות משפטית, כי הם מצויים בקשר ישיר עם לשכת עורכי הדין וכי פעילותם מלווה ביעוץ משפטי צמוד. עוד לדבריהם: "**לגבי סעיף 20(3) ללשכת עורכי הדין: אנו לא מנסחים כתבי תביעה. אלה תבניות מוכנות מראש שנעשו על ידי עורכי דין שרכשנו אותן. הן לטובת כלל הציבור לשימוש חופשי כמו אתרים אחרים שעושים זאת. אנו לוקחים את הפרטים האישיים ומשתילים אותם בתבניות מוכנות מראש**".

144. ואולם, כתבי הטענות, גם בבית המשפט לתביעות קטנות, אינם תבניות. הם מסמכים משפטיים לכל דבר ועניין, הם מחייבים את הצדדים ולפיהם נתחמת יריעת המחלוקת. כתבי התביעה המוגשים בסיועה של ספאם אוף מתייחסים לפרטי התיק, כוללים טענות משפטיות ועובדתיות ואליהם מצורפים ראיות ומסמכים. זאת ועוד – באתר מצוין, כי החברה מבצעת את הפעילויות הבאות עבור לקוחותיה, ואף באלו נמצא קושי. להלן יובאו הדברים כלשונם:

"**איתור השולח** – פעמים רבות קשה לאתר את המפרסם העומד מאחורי שליחת ההודעה – אנחנו עושים זאת עבורך באמצעות חכמת ההמונים!
מילוי כתב התביעה – **אנו נמלא עבורך את תבנית כתב התביעה, הכולל ראיות שמסייעות להוכיח את זהות המפרסם**.
הגשת התביעה לבית המשפט לתביעות קטנות
מעקב ועדכון שוטף אחר התביעה – אנחנו נעקוב ונעדכן אותך בכל התפתחות בתביעתך, ונלווה אותך עד השלמת התהליך.
שיתוף והנגשת הידע של הקהילה – SpamOff נעזרת בחוכמת ההמונים של משתמשיה על מנת לסייע לכל משתמש בתביעתו. **אנו נספק לך את כל המידע שברשותנו שקשור לתביעתך ושיוכל לסייע להצלחתך. SpamOff תדאג לצייד אותך במסמכים רלוונטיים שייתכן ותזדקק להם במשפט**".

145. הכנת כתבי הטענות, ליווי ההליך המשפטי, אספקת המידע והמסמכים, כולן פעולות הקשורות בייחוד המקצוע. כל אחת מהן, וודאי שילובן, מעלה קושי רב ותהיה באשר לעמידתה של החברה בתנאי סעיף 20 שלעיל.

146. בחנתי את האפשרות לפנות ללשכת עורכי הדין ולקבל עמדתה, אף כי נאמנים עלי דברי נציגי החברה לפיהם הם מצויים בקשר איתה ומנסים לפעול על פי הנחיותיה. אלא שמצאתי, כי מסגרתו של הליך תביעה קטנה, ואף כי מדובר בהליך מורכב בהרבה מהרגיל, אינה מתאימה לבירור כאמור, וממילא מסקנתי היא כי דין התביעות בסיוע ספאם אוף להידחות מטעמים אחרים.

<u>דחיית התביעות בסיוע ספאם אוף</u>

147. אכן, התובעים בסיוע החברה הגיעו לדיונים, המתינו זמן ממושך יחסית, ובמישור העובדתי נקבע כי ההודעות שנתקבלו בידיהם נשלחו בניגוד לדרישות החוק. יחד עם זאת, קביעת פיצוי עבורם אינה עומדת בקנה אחת עם מטרות החוק, ובין היתר תוביל להפחתת סכומו בקשר ליתר התובעים, שאת תביעותיהם מצאתי כמגשימות מטרות אלו.

148. שקלתי האם כפי שנעשה בעבר, גם על ידי, לפסוק עבור אותם התובעים פיצוי מופחת, ולקבוע, כי טרם התעצבה ההלכה והתייצבה, אין מקום לפגוע באינטרס ההסתמכות של תובעים אלה, עד כדי איון סכום הפיצוי לגמרי ודחיית תביעתם. ואולם, נקודת המוצא העקרונית היא, כי תחולתה של קביעה נורמטיבית של בית המשפט היא הן רטרוספקטיבית והן פרוספקטיבית: מכאן ולהבא אך גם לגבי הצדדים בתיק מושא התביעה (ראה פסקה 37 לפסק דינו של כבוד השופט י' ריבלין ופסקה ע"ט

לפסק דינו של כבוד השופט א' רובינשטיין ברע"א 4447/07 **מור נ' ברק אי.טי.סי. [1995] החברה לשרותי בזק בינלאומיים בע"מ** (25.3.2010)).

149. אציין, כי לא מצאתי בפרסומי האתר, כי ספאם אוף עצמה הציפה בפני המבקשים להסתייע בשירותיה את הקשיים שמעלה מעורבותה, קשיים שעלו תחילה בכתבי הטענות של הנתבעות מולן פעלה, אך לאחר מכן – פעמים רבות – בבתי המשפט, עוד טרם הדיון לפניי. יש להצר על כך.

150. **לסיכום פרק זה: פיצוי על פי החוק מסור לשיקולו של בית המשפט. מצאתי, כי מערך השיקולים, לרבות שיקולי מדיניות כלליים, מחייב הכרה במציאות המשפטית המשתנה עקב פעילות ספאם אוף ולא ניתן להתעלם ממעורבותה, הפוגעת בהליך התביעה הקטנה וביתר המתדיינים המבקשים לעשות בו שימוש. מסקנתי היא כי התביעות בסיועה אינן יעילות, אינן ממלאות אחר מטרת החוק, מובילות להרתעת יתר, לעומס דיונים, ולהפחתת סכום הפיצוי שייקבע לתובעים האחרים. לפיכך, אין לעודד הגשת תביעות אלו בדרך של קביעת פיצוי, אף לא בשיעור נמוך, ודינן להדחות.**

<u>פרק שביעי: הפיצוי אותו יש לפסוק ליתר התובעים</u>

151. שלושים התובעים שתבעו שלא בסיוע ספאם אוף זכאים לפיצוי. המדובר בתובעים בוקובזה, טל וסטולר, וכן עשרים ושבעה התובעים בת"ק 5579-05-16 ובת"ק 27520-05-16.

152. אסקור בתמצית את השיקולים שנדונו לעיל ואדון באיזון שיש לערוך בין כולם, לשם קביעת פיצוי ראוי והולם בנסיבות העניין.

153. מחד, מדובר בדברי פרסומת, שנשלחו ללא שם המפרסם, ובכך היקשו על הנמענים לאתר את האחראיים לעוולה. דברי הפרסומת משווקים פעילות שנאסרה בישראל, אם כי בדיעבד, וחלקם נשלח לאחר שלחובת הנתבעת נפסק פיצוי בנוגע להפרת הוראות החוק והדבר לא הרתיעה. הנתבעים לא נטלו אחריות מלאה לשליחת דברי הפרסומת, ואף לא אפשרו קבלת מידע מלא הנוגע להיקף הפעילות האסורה ולרווחים שהופקו ממנה.

154. מנגד, פעילות החברה הופסקה, היא עמדה, ועדיין עומדת בפני מספר תביעות רב, ועד כה שילמה סכומים גבוהים כפיצוי. אעיר, כי אין מקום לקבל טענת התובעים כי יש להפחית מהסכומים ששלמה הנתבעת את הסכומים שנפסקו לטובתה בהליכים בהם זכתה, לרבות בעניין **דהרי**.

155. לאחר שקילה, מסקנתי היא כי על הנתבעת לשלם לתובעים אשר קיבלו דבר פרסומת הכולל אפשרות למתן הודעת סירוב סך 550 ש"ח לכל הודעה, ולתובעים אשר קיבלו דבר פרסומת שלא כלל אפשרות כאמור – סך 650 ש"ח לכל הודעה. באשר להבדל זה אעיר, כי ככלל, לטעמי, העדר אפשרות למתן הודעת סירוב מצדיק קביעת הפרש גבוה יותר ממאה שקלים בין דבר פרסומת המכיל אפשרות להסרה, לבין כזה שאינו מכילה. אלא שבמקרה דנן, בו יש להפחית את סכום הפיצוי שעל הנתבעת לשלם, בשל הפסקת פעילותה ותשלומי העבר, קטן הנפח שניתן לייחס למרכיב זה במסגרת מכלול השיקולים.

156. מתוך הסכום בו תחוב הנתבעת לתובעים, יחוב אף הנתבע – עד לגובה 10,000 ש"ח. כפי שצויין לעיל, מצאתי כי אין מניעה להטיל אחריות על הנתבע מכח דיני הנזיקין.

157. מניעה אין. טעם רב לפעול כאמור, קיים. אכן, הטלת פיצוי על אדם פרטי עשויה להוביל לפגיעה קשה בו ובמשפחתו (ראה עניין **אביטן**) אלא שמצאתי כי עדיין נדרשת הרתעת הנתבע עצמו. יחד עם זאת עוצמת הפגיעה משליכה על מידת ההרתעה הנדרשת, ותהווה שקול משמעותי בשיעור הפיצוי שייפסק.

158. ראשית, אף כי הנתבע טען כי הפיצוי שהוטל על הנתבעת משולם מכיסו שלו, לא הפנו הנתבעים לכך שבעבר הוטל עליו חיוב עצמאי. הרושם המתקבל כי רוב רובם של פסקי הדין, אם לא כולם, ניתנו כנגד הנתבעת.

159. עוד אעיר, כי הנתבע לא התייצב לדיון הראשון, ובמהלכו של השני – ניכר היה מדבריו כי אינו מכיר בחלקו לפרסומים המפרים (עמ' 49). לא התרשמתי כי הנתבע לקח על עצמו אחריות מלאה לפעולות הנתבעת, וכי הפנים את חשיבות מילוי הוראות החוק.

160. כיום פועל הנתבע באמצעות חברה אחרת. התובעים העלו שאלות משמעותיות בנוגע לקשר בינה לבין הנתבעת, והנתבע, לבסוף, בחר שלא לפעול להגשת חוות דעת מטעם מומחה בית המשפט, שייתן מענה לשאלות אלו. נוכח פעילותו הנמשכת עדיין של הנתבע, מצאתי, ביתר שאת, כי יש מקום לחייבו באופן אישי על מנת להרתיעו, לעתיד לבוא, מלהפר הוראות החוק.

161. יש להתריע בפני נושאי משרה בחברה אשר הפרה את הוראות החוק, כי הם עשויים לחוב אישית (כמובן, אם יימצא כי מלאו התנאים לכך) מקום בו החברה עצמה הפסיקה פעילותה או הפכה

חדלת פירעון. כך יורתעו גורמים שנטלו חלק בביצוע העוולה מלהקים חברה חדשה במסגרתה תתבצע פעילות מפרה נוספת, יימנע מצב בו לא יוכלו הנמענים להיפרע מאיש ותקודם אכיפת החוק.

162. יחד עם זאת, מידת ההרתעה הנדרשת בעניינו של הנתבע, פחותה מזו הנדרשת בעניינה של הנתבעת עצמה. ראשית, כאמור, בהטלת החיוב על הפרט עצמו קיים אלמנט מרתיע משמעותי, כשלעצמו. שנית, בניגוד לנתבעת, לא הוכח כי הנתבע חויב בעבר, אישית, בפיצוי לדוגמה.

163. מצאתי לנכון לקבוע, כי בנסיבותיו המיוחדות של העניין, יש מקום לפסוק לתובעים בת"ק 5579-05-16 ובת"ק 27520-05-16 הוצאות משפט נוספות. תובעים אלה העשירו את המצע הראייתי, פעלו לאיסוף ראיות, עמלו בהכנת התביעות, ואף הגישו הבהרות והודעות במהלך המשפט.

164. מנגד, לא ניתן להתעלם מהבעייתיות הכרוכה בהשמטת חלק משמעותי, הפועל לזכות הנתבעת, מתכתוב השיחה שנערכה בין נציגיה לבין מר שוורץ. החלק שלא תוכתב כלל אמירה של אותו נציג כי ההודעה לא נשלחה מטעמה של הנתבעת, דבר שאף לא הוזכר מיוזמתו של העד במהלך עדותו.

165. ברע"א 9162/16 **עזרא נ' הזנק להצלחה בע"מ** (5.1.2017), שניתן גם, כך יש לשער, בעניין שניים מהתובעים בתיק זה (עזרא ואיצקוביץ'), נקבע, כי ניתן להתייחס להתנהלות התובע על כל השלכותיה, החיוביות והשליליות, בקביעת סכום ההוצאות והפיצוי. לחיוב, כאמור, אשקול את תרומת התובעים בתיק זה, כמו גם את המאמץ שהושקע מטעמם בהוכחת תביעה מורכבת זו, ולשלילה – את אותה השמטה, וזאת לאחר שנתתי דעתי לטענה, כי כל מקליט תכתב בעצמו את הקלטת השיחה בה נטל חלק, וכי מר שוורץ אינו אחד מהתובעים בתיק.

166. מסקנתי היא, כי יש לפסוק למכלול התובעים בת"ק 5579-05-16 ובת"ק 27520-05-16, הוצאות משפט נוספות בסך של 3,500 ש"ח, שיחולקו ביניהם שווה בשווה, כך שלכל התובעים בתיקים אלה ישולם (בעיגול כלפי מעלה), סך של 130 ש"ח נוספים.

167. על הנתבעת לשלם לתובעים, בשל הפרת הוראות החוק, את הסכומים הבאים:

א. לתובעת **נצר ישי**, בשל ארבע הודעות שכללו אפשרות למתן הודעת סירוב והודעה נוספת, ללא אפשרות כאמור, אני פוסקת סך 2,850 ש"ח וכן 130 ש"ח נוספים ובסך הכל 2,980 ש"ח. הנתבע יחוב, ביחד ולחוד עם הנתבעת, בחלק מסכום זה, בשיעור של 700 ש"ח.

ב. לתובע **עזרא**, בשל ארבע הודעות, שתיים מהן ללא אפשרות למתן הודעת סירוב, אני פוסקת סך של 2,400 ש"ח וכן 130 ש"ח נוספים ובסך הכל 2,530 ש"ח. הנתבע יחוב, ביחד ולחוד עם הנתבעת, בחלק מסכום זה, בשיעור של 650 ש"ח.

ג. לתובע **סטריז'יבר** בשל ארבע הודעות, אחת מהן ללא אפשרות למתן הודעת סירוב, אני פוסקת סך 2,300 ש"ח וכן 130 ש"ח נוספים ובסך הכל 2,430 ש"ח. הנתבע יחוב, ביחד ולחוד עם הנתבעת, בחלק מסכום זה, בשיעור של 650 ש"ח.

ד. לכל אחת מהתובעות **גדי ואוסטרובסקי** בשל שלוש הודעות, אחת מהן ללא אפשרות למתן הודעת סירוב, אני פוסקת סך 1,750 ש"ח, וכן 130 ש"ח נוספים ובסך הכל 1,880 ש"ח. לגבי כל אחת מהתובעות, הנתבע יחוב, ביחד ולחוד עם הנתבעת, בחלק מסכום זה, בשיעור של 350 ש"ח.

ה. לתובע **סטולר** נשלחו שתי הודעות ללא אפשרות למתן הודעת סירוב, האחרונה בהן נשלחה אליו לאחר בקשת הסרה. לכך יש לתת משקל מסויים, ואני פוסקת לתובע זה סך 1,400 ש"ח בשל שתי הודעות אלו. הנתבע יחוב, ביחד ולחוד עם עם הנתבעת, בחלק מסכום זה, בשיעור של 300 ש"ח.

ו. לכל אחד מהתובעים **בוקובזה, שוורץ, בן עמי, גז, ציזוב, סומך ובן דוד** בשל שתי הודעות, אחת מהן ללא אפשרות מתן הודעת סירוב, אני פוסקת סך של 1,200 ש"ח וכן, למעט התובע בוקובזה, סך 130 ש"ח נוספים, ובסך הכל 1,330 ש"ח. לתובע בוקובזה ישולם סך 1,200 ש"ח.

באשר לתובע בוקובזה, שקלתי האם להפחית מסכום הפיצוי בשל חלוף הזמן הרב שבין משלוח ההודעות לבין הגשת התביעה. לנוכח העובדה כי תביעתו כללה הודעות נוספות, מאוחרות יותר, בהן לא הכרתי בשל אי הצגת ההודעות המקוריות, החלטתי שלא לפעול כאמור. זאת, אף על פי ששיהוי ניכר עשוי לפעול לחובתו של תובע, הן בהיבט תום ליבו, הן כי יש בו כדי לגרום נזק ראייתי לנתבעת (רת"ק (ת"א) 8240-04-17 **דוייב נ' אופטיקה הלפרין בע"מ**, פסקה 7 (5.4.2017)).

לגבי כל אחד מהתובעים, למעט התובע בוקובזה, שלא תבע את הנתבע אישית, יחוב הנתבע, ביחד ולחוד עם הנתבעת בחלק מסכום זה, בשיעור של 250 ש"ח.

ז. לתובעת **איזנברג**, בשל שתי הודעות שכללו אפשרות מתן הודעת סירוב אני פוסקת סך 1,100 ש"ח וכן 130 ש"ח נוספים ובסך הכל 1,230 ש"ח. הנתבע יחוב, ביחד ולחוד עם הנתבעת, בחלק מסכום זה, בשיעור של 250 ש"ח.

ח. לכל אחד מהתובעים **אורשר, אהרון סלומון, בן דוד, נתן, שינה, פורמן, מרטיננקו, שורקי, אביב סלומון ואיצקוביץ**, בשל הודעה אחת ללא אפשרות מתן הודעת סירוב, אני פוסקת סך 650 ש"ח וכן 130 ש"ח נוספים ובסך הכל סך 780 ש"ח. לגבי כל אחד מהתובעים, יחוב הנתבע, ביחד ולחוד עם הנתבעת, בחלק מסכום זה, בשיעור של 150 ש"ח.

ט. לכל אחד מהתובעים **גרינברג, וייסברוד, שפירו, סמולקין, פוטרמן וטל**, בשל הודעה אחת, שכללה אפשרות מתן הודעת סירוב, אני פוסקת סך 550 ש"ח וכן 130 ש"ח נוספים, למעט לתובע טל, ובסך הכל 680 ש"ח. לתובע טל ישולם סך 550 ש"ח. לגבי כל אחד מהתובעים, למעט התובע טל שלא תבע את הנתבע אישית, יחוב הנתבע, ביחד ולחוד עם הנתבעת, בחלק מסכום זה, בשיעור של 150 ש"ח.

168. סך הכל תשלם הנתבעת לכלל התובעים שבתביעותיהם הכרתי סך 35,260 ₪. הנתבע חב עימה, יחד ולחוד, בשיעור של 10,000 ₪: 7,000 ש"ח, על פי המפורט לעיל ובנוסף, יחוב, ביחד ולחוד עם הנתבעת, בחלק מסכום ההוצאות שנפסק לטובת חלק מהתובעים, וזאת בשיעור של 3,000 ₪.

169. באשר לבקשה להחזר הוצאות טיסתו של התובע אורשר, שהגיע מחו"ל להשתתף במשפט, בסך של כ-2,200 ש"ח. ציפייתו של תובע זה, או של חברו לתיק, שנטען כי שילם עבורו, להשבת הסכום אין לה על מה שתסמוך. התובע, אף כי פנה לבית המשפט לקבל אישור מראש להחזר דמי הטיסה, לא וידא כי אישור זה יתקבל טרם התשלום עבור הטיסה (ראה החלטתי מיום 22.1.2017). אדגיש, כי מדובר בסכום הכפול מסכום תביעתו, שאף לא נתקבלה במלואה וספק רב אם אישור להוצאה זו היה ניתן. ככל שבחרו התובע וחברו לכלכל כך את צעדיהם אין להם להלין אלא על עצמם. אכן, מדובר בתובע שהעיד עדות כללית, הקושרת את הנתבעת להפרות נוספות הקשורות לחלק מהתביעות האחרות. לא מצאתי הצדקה להשיב לו את דמי הטיסה גם בכובעו זה כעד, אף אם היה מדובר בעדות קריטית לסיכויי התביעה ואעיר, כי הונחו לפניי עדויות אחרות דומות לעדותו של תובע זה.

170. בנוסף לאמור לעיל, הנתבעת תשיב לתובעים הבאים את סכומי האגרה ששולמה: 330 ש"ח לתובע עזרא; 200 ש"ח לתובע סטריז'יבר; 100 ש"ח לתובע בוקובזה ו-50 ש"ח לכל אחד מהתובעים טל וסטולר.

171. לא מצאתי לנכון לפסוק כי שכרו של העד שוורץ ישולם על ידי הנתבעת, נוכח ההתנהלות שתוארה לעיל. התובעים בת"ק 5579-05-16 שזימנו עד זה יישאו בהוצאותיו.

172. התביעות בסיוע ספאם אוף נדחות. המדובר בתביעות ניקול דוידוביץ, רפאל מיכאלי, גיא טייכמן, אור אלישע, צחי שלמה, יהודה גויטע, סיון פרי, שגיא קוש, יונתן ארד (עובד ספאם אוף, שלא מצאתי מקום לאבחנו מיתר התובעים בסיועה), אלון מו'צניק, ניראל נמירובסקי, רון רזין, ירדן קליין, רומן ורצמן, אריאלה לנגבורד, יורי שוסטר, הילית וסרמן, נועם שמעוני, חן לוינסון, מור ורשבסקי, עדי וינברג, עידן גולדנברג, מורן נזרי, אלון ציגלמן-פיינר, אבירם טויזר, שחר זבארו, מירית בראל, אלכס קרפך, זיו כהן ונעם סלם. לא מצאתי לנכון לחייב תובעים אלה בהוצאות הנתבעת, נוכח קביעתי כי זו הפרה את הוראות החוק בנוגע אליהם.

173. מעבר לאמור לעיל, יישא כל צד בהוצאותיו.

174. הסכומים ישולמו תוך 30 יום ממועד קבלת פסק הדין בידי הנתבעים, שאם לא כן, יישאו הפרשי הצמדה וריבית כדין עד למועד התשלום המלא בפועל.

175. ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי בתל אביב תוך 15 יום ממועד קבלת פסק הדין בידי הצדדים.

176. המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים בדואר רשום עם אישור מסירה ותפעל לסריקת פסק הדין בכל אחד מהתיקים שאוחדו לפניי.

ניתן היום, ד' אייר תשע"ז, 30 אפריל 2017, בהעדר הצדדים.

שלומית בן יצחק, שופטת

ת"ק 26210-04-16 בוקובזה נ' מנקס אונליין טריידינג בע"מ
ו-34 תיקים נוספים

נספח – טבלת נתונים

	מס' הטלפון ממנו נשלחה ההודעה	נוסח ההודעה	הכרת הנתבעים בהודעה	התובעים שקיבלו הודעה ממספר זה ותאריך קבלת ההודעה
.1	058-6284902	רוצה 20,000 ש"ח נוספים כל חודש ממיסחר בשוק ההון? לפרטים חינם סמס: 'כסף'	כן	הראל בוקובזה (20.3.2014)
.2	058-6284903	רוצה להרוויח עוד כסף כל חודש מהבית, בזמנך החופשי? לפרטים/הסרה סמס: '8'	כן	הראל בוקובזה (19.1.2014)
.3	054-3163624	רוצה להרוויח עוד 1,000 ש"ח ביום, כל יום, מהבית, בזמנך הפנוי? לפרטים חינם סמס: 'כסף' 'הסר' להסרה	כן	יוגב עזרא (15.6.2015)
.4	058-7780207	נוסח ההודעה שנתקבלה אצל יוגב עזרא וסיון פרי (ביום 30.7.16): רוצה להרוויח עוד 1,000 ש"ח כל יום, מהבית, בזמנך החופשי? לפרטים חינם סמס: 'כסף'. 'הסר' להסרה נוסח ההודעה שנתקבלה אצל ענת שוורץ: רוצה להרוויח עוד 1,000 ש"ח ביום, כל יום, מהבית, בזמנך הפנוי? לפרטים חינם סמס חזרה את השם שלך. 'הסר' להסרה נוסח ההודעה שנתקבלה אצל שיר גז, מיכאל גרינברג, צחי שלמה, נועם שמעוני, אבירם טויזר ועומר טל: רוצה להרוויח עוד 1,000 ש"ח כל יום, מהבית, בזמנך הפנוי? לפרטים חינם סמס: 'כסף'. 'הסר' להסרה נוסח ההודעה שנתקבלה אצל סיון פרי (ביום 29.4.15): רוצה להרוויח עוד 1,000 ש"ח כל יום, מהבית? סמס חינם: 'כסף' הסר להסרה	הכירו בחלק מההודעות הבאות שנשלחו ממספר זה: יוגב עזרא (7.10.2015), ענת שוורץ (26.7.2015), מיכאל גרינברג (29.7.2015), שיר גז (24.8.2015) עומר טל (12.8.2015)	לא הכירו בהודעות הבאות שנשלחו ממספר זה: צחי שלמה, בסיוע ספאם אוף (17.8.2015), סיון פרי, בסיוע ספאם אוף (שתי הודעות: 29.4.2015, 30.7.2015), נועם שמעוני, בסיוע ספאם אוף (25.8.2015), אבירם טויזר, בסיוע ספאם אוף (3.8.2015)

ת"ק 26210-04-16 בוקובזה נ' מנקס אונליין טריידינג בע"מ
ו-34 תיקים נוספים

.5	058-7780205	נוסח 1 רוצה להרוויח עוד 1,000 ש"ח כל יום, מהבית, בזמנך החופשי? לפרטים חינם סמס: 'כסף' 'הסר' להסרה נוסח 2 אנחנו מחפשים אותך! דרושים לנו אנשים שרוצים להרוויח 9,600 ש"ח נוספים כל חודש - בזמנך הפנוי בבית. אם זה מעניין אותך סמס/י חזרה את שמך המלא	הכירו בהודעות הבאות שנשלחו ממספר זה: נוסח 1: אליזבט וייסבורד (24.12.2015) נוסח 2: מרים גדי (1.2.2016), אלכסנדר סטריז'יבר (21.2.2016), זיו כהן , בסיוע ספאם אוף (11.2.2016), אורי סטולר (שתי הודעות: הראשונה, 2.2.2016, השניה - לאחר שליחת הודעת הסר: 21.2.2016)	לא הכירו בהודעות הבאות שנשלחו ממספר זה: נוסח 1: אלון מוצ'ניק, בסיוע ספאם אוף (16.12.2015), שגיא קוש, בסיוע ספאם אוף (27.12.2015) יורי שוסטר, בסיוע ספאם אוף (3.1.2016) נוסח 2: יוגב עזרא (27.1.2016), ענת שוורץ (8.3.2016) דניאל אורשר (14.1.2016) יונתן בן-עמי (2.2.2016), רחל נצר ישי (18.1.2016), שיר גז (10.3.2016), ואדים ציזוב (22.2.2016), גל סומך (11.1.2016) רביד בן דוד (16.2.2016), ויקטוריה אוסטרובסקי (22.2.2016), אהרון סלומון (13.3.2016), אורנית בן דוד (8.2.2016), חיים נתן (8.3.2016) מורן שינה (25.2.2016), רועי פורמן (25.2.2016), אלכסיי מרטיננקו (13.3.2016), נועה שורקי (11.1.2016), אביב סלומון (18.2.2016), ניקול דוידוביץ', בסיוע ספאם אוף (20.3.2016), רפאל מיכאלי, בסיוע ספאם אוף (שתי הודעות: 12.1.2016, 15.2.2016), גיא טייכמן, בסיוע ספאם אוף (31.12.2015), יהודה גויטע, בסיוע ספאם אוף (15.3.2016), יהונתן ארד, עובד בחברת ספאם אוף (16.3.2016), ניראל נמירובסקי, בסיוע ספאם אוף (8.2.2016), רון רזין, בסיוע ספאם אוף (4.2.2016), ירדן קליין, בסיוע ספאם אוף (28.2.2016), הילית וסרמן, בסיוע ספאם אוף (1.2.2016), עדי ויינברג, בסיוע ספאם אוף (1.2.2016), עידן גולדנברג, בסיוע ספאם אוף (21.1.2016), מורן נזרי, בסיוע ספאם אוף (24.2.2016), אלון ציגלמן פיינר, בסיוע ספאם אוף (4.2.2016), שחר זבארו, בסיוע ספאם אוף (2.2.2016), מירית בראל, בסיוע ספאם אוף (11.1.2016), נעם סלם, בסיוע ספאם אוף (27.1.2016)
.6	053-4201841	רוצה לעשות עוד כסף כל חודש, מהבית, בזמנך החופשי? לפרטים חינם סמס: 'כסף'	לא	יוגב עזרא (17.3.2015)
.7	054-3167263	רוצים להרוויח עוד 1,000 ש"ח ביום, כל יום, מהבית, בזמנך הפנוי? לפרטים חינם סמס: 'כסף'. 'הסר' להסרה	כן	יונתן בן עמי (5.8.2015)
.8	053-3411385	נוסח ההודעה שנתקבלה אצל טלי איזנברג ורביד בן-דוד: רוצה להרוויח עוד 1,000 ש"ח ביום, כל יום, מהבית, בזמנך הפנוי?	כן	טלי איזנברג (15.6.2015), רביד בן דוד (6.7.2015) אלכסנדר סטריז'יבר (1.3.2015)

ת"ק 26210-04-16 בוקובזה נ' מנקס אונליין טריידינג בע"מ
ו-34 תיקים נוספים

		לפרטים חינם סמס חזרה: 'כסף' 'הסר' להסרה. נוסח ההודעה שנתקבלה אצל אלכסנדר סטריז'יבר: רוצה להרוויח עוד כסף – כל חודש, מהבית, בזמנך הפנוי? הסר להסרה		
.9	053-3409875	נוסח ההודעה שנתקבלה אצל טלי איזנברג: רוצה להרוויח עוד כסף – כל חודש, מהבית, בזמנך הפנוי? 'הסר' להסרה נוסח ההודעה שנתקבלה אצל רחל נצר ישי ומרים גדי: רוצה להרוויח עוד 1,000 ש"ח ביום, כל יום, מהבית, בזמנך הפנוי? לפרטים חינם סמס חזרה: 'כסף' הסר להסרה	כן	טלי איזנברג (31.3.2015), רחל נצר ישי (7.5.2015), מרים גדי (10.5.2015)
.10	053-3408816	רוצים להרוויח עוד 1,000 ש"ח ביום, כל יום, מהבית, בזמנך הפנוי? לפרטים חינם סמס: 'כסף'. 'הסר' להסרה.	כן	רחל נצר ישי (14.7.2015)
.11	053-3410217	רוצה להרוויח עוד כסף – כל חודש, מהבית, בזמנך הפנוי? 'הסר' להסרה.	כן	רחל נצר ישי (23.2.2015 – הנתבעת התייחסה לשתי הודעות מיום זה, ממספר זה וממספר נוסף – 053-3410623: לגבי אחת מהן אישרה כי נשלחה מטעמה, ולגבי השניה – ציינה "לא ברור"), הנתבעת הכירה גם בהודעה שנתקבלה אצל סטינסלב פטרס ממספר זה (18.5.2015)
.12	053-3410623	נוסח ההודעה שנתקבלה אצל רחל נצר סיני: רוצה להרוויח עוד כסף כל חודש, מהבית, בזמנך הפנוי? 'הסר' להסרה נוסח ההודעה שנתקבלה אצל גל סומך ואלכסנדר סטריז'יבר: רוצה להרוויח עוד 1,000 ש"ח ביום, כל יום, מהבית, בזמנך הפנוי? לפרטים חינם סמס חזרה: 'כסף' 'הסר' להסרה	כן (בנוגע לרחל נצר ישי, ראה הערה לעיל).	רחל נצר ישי (23.2.2015 – כאמור, הנתבעת התייחסה לשתי הודעות מיום זה, ממספר זה וממספר נוסף – 053-3410217: לגבי אחת מהן אישרה כי נשלחה מטעמה, ולגבי השניה – ציינה "לא ברור"), גל סומך (29.7.2015) אלכסנדר סטריז'יבר (2.7.2015)
.13	058-7780208	נוסח ההודעה שנתקבלה אצל אור אלישע, חן לוינסון ומור ורשבסקי: רוצה להרוויח עוד 1,000 ש"ח כל יום, מהבית, בזמנך החופשי? לפרטים חינם סמס: 'כסף' 'הסר' להסרה נוסח ההודעה שנתקבלה אצל מאור איצקוביץ': רוצה להרוויח עוד כסף כל חודש, מהבית?	לא	מאור איצקוביץ' (20.7.2015), אור אלישע, בסיוע ספאם אוף (9.12.2015) חן לוינסון, בסיוע ספאם אוף (23.11.2015) מור ורשבסקי, בסיוע ספאם אוף (19.11.2015)

ת"ק 26210-04-16 בוקובזה נ' מנקס אונליין טריידינג בע"מ
ו-34 תיקים נוספים

		לפרטים חינם סמס חזרה : 'כסף'		
.14	054-3168164	רוצה להרוויח עוד 1,000 ש"ח ביום, כל יום, מהבית, בזמנך הפנוי? לפרטים חינם סמס : 'כסף' 'הסר' להסרה	לא	אלכס קרפך, בסיוע ספאם אוף (שתי הודעות, 8.3.2015, 8.5.2015), אריאלה לנגבורד, בסיוע ספאם אוף (5.7.2015)
.15	054-3169285	רוצה להרוויח עוד 1,000 ש"ח ביום, כל יום, מהבית, בזמנך הפנוי? לפרטים חינם סמס : 'כסף' 'הסר' להסרה	כן	ואדים ציזוב (17.6.2015),
.16	054-3154087	רוצה להרוויח עוד 1,000 ש"ח ביום, כל יום, מהבית, בזמנך הפנוי? לפרטים חינם סמס : 'כסף' 'הסר' להסרה	לא	רומן ורצמן, בסיוע ספאם אוף (2.7.2016)
.17	053-3408913	רוצה להרוויח עוד כסף - כל חודש, מהבית, בזמנך הפנוי? 'הסר להסרה'	כן	אלכסנדר סטריז'יבר (6.4.2015)
.18	053-3408970	רוצה להרוויח עוד כסף - כל חודש, מהבית, בזמנך הפנוי ? 'הסר' להסרה	כן	ויקטוריה אוסטרובסקי (15.3.2015)
.19	053-3410632	רוצה להרוויח עוד כסף - כל חודש, מהבית, בזמנך הפנוי? 'הסר' להסרה	כן	ויקטוריה אוסטרובסקי (3.2.2015), חן פוטרמן (16.2.2015)
.20	053-3405923	רוצה להרוויח עוד 1,000 ש"ח ביום, כל יום, מהבית, בזמנך הפנוי? לפרטים חינם סמס : 'כסף'. 'הסר' להסרה	לא	מרים גדי (16.7.2015)
.21	053-3409258	רוצה להרוויח עוד כסף - כל חודש, מהבית, בזמנך הפנוי? 'הסר' להסרה	כן	דניאל שפירו (8.4.2015)
.22	053-3409842	רוצה להרוויח עוד כסף – כל חודש, מהבית, בזמנך הפנוי? 'הסר' להסרה	כן	רומן סמולקין (10.2.2015)
.23	054-3145973	רוצה להרוויח עוד כסף - כל חודש, מהבית, בזמנך הפנוי? 'הסר' להסרה	כן	סטניסלס פטרס (22.2.2015) - תביעתו נמחקה.